

EL PATRIARCA CALDEU LOUIS RAPHAEL I SAKO ENS APROPA A LA REALITAT DEL PAÍS DAVANT L'AVENÇ DE L'ESTAT ISLÀMIC

«La lenta agonia dels cristians a l'Iraq»

«Ens sentim desemparats.» Així de desolat es mostra Louis Raphael I Sako, patriarca de Babilònia dels Caldeus i arquebisbe de l'Iraq, en una entrevista on ens explica la tragèdia que viu el seu país amb els atacs de l'Estat Islàmic. El seu dia a dia transcorre entre visites a centenars de refugiats cristians que viuen en condicions penoses, escoltant els seus relats de fugida. S'ha reunit amb líders religiosos i el Vaticà li ha donat

el seu suport. Les seves paraules ens fan proper el patiment dels cristians iraquians i la seva veu s'aixeca per denunciar l'actitud de la comunitat internacional.

També Maria Lozano, sotsdirectora internacional de comunicació d'Ajuda a l'Església Necessitada, ens aporta el seu testimoni sobre la tragèdia del poble iraquí. **P 3-5**

Edifici on estan acollits refugiats cristians.

Albània, terra de màrtirs

El papa Francesc sens dubte recordarà durant molt de temps la seva visita a Albània el 21 de setembre passat. En un viatge llampec de tan sols un dia, el Pontífex ha descobert un poble que és terra de màrtirs. Per a ell, ha estat tota una revelació el patiment i la fortalesa d'uns homes i dones sostinguts pel consol de Déu. **P 7**

«Catalunya Cristiana» i Ràdio Estel celebren els seus aniversaris amb una peregrinació a Roma

P 2, 16-17

Sumari

- 9 Àlvar del Portillo, segons el Dr. Antoni Pujals
- 20 Deu anys del bisbat de Sant Feliu
- 24 S'inicia el nou curs de «Vida Creixent»
- 25 El magisteri savi del bisbe Joan Carrera
- 26 Redescobrir i interpretar el romànic català

Editorial

A Roma, amb agraïment

L'escaiença aquest any dels 35 anys de *Catalunya Cristiana* i 20 de Ràdio Estel ha motivat un pelegrinatge a Roma organitzat pel Club+Amics, Ruth Travel i Grimaldi Lines. L'ha presidit el cardenal Lluís Martínez Sistach que, en sintonia amb l'estil del papa Francesc, ha estat un pelegrí més, portant la seva pròpia safata al *self-service* del vaixell, compartint els àpats amb els pelegrins, viatjant amb autocar com tothom i, fins i tot, fent cua a la Via Angèlica per poder accedir a la plaça de Sant Pere. Allí s'hi va sumar un altre bisbe català, fa anys emèrit, Mons. Ramon Buxarrais que quan va renunciar a l'exercici del ministeri episcopal va decidir anar a viure a Melilla com a capellà d'un centre assistencial confiat a les Filles de la Caritat. Els fidels agraeixen la proximitat dels pastors, la normalitat i la sobrietat del seu estil de vida, el seu testimoni evangèlic. Probablement ja no estem en temps de pelegrinatges massius com aquell que —organitzat també per *Catalunya Cristiana* l'any 1988— va concentrar centenars de pelegrins a la Ciutat Eterna per celebrar el Mil·lenari de Catalunya i per agrair a Joan Pau II la seva visita

apostòlica a la nostra terra. Amb tot, l'encontre amb el papa Francesc, el fet de poder veure'l tan a prop i d'escoltar en viu el seu magisteri, ha estat un fet molt emotiu per als pelegrins catalans (alguns discapacitats) que, enmig de la plaça de Sant Pere, van entonar espontàniament el *Violai* i a les basíliques romanes, van renovar la seva fe. La difusió immediata del pelegrinatge a través dels *mass media* ha estat també una novetat: es va enregistrar un programa radiofònic al vaixell, s'enviaven cròniques en directe per a Ràdio Estel i el servei audiovisual de la Delegació de Mitjans de Comunicació de l'arquebisbat de Barcelona fotografava, filmava i editava les imatges que es podien seguir, gairebé en temps real, a través del seu web. Una vegada més ha estat significatiu l'encontre de persones de tot Catalunya, a qui uneix el fet de llegir un mateix setmanari i d'escoltar una mateixa emissora. Dels pelegrins un terç no havien estat mai abans a Roma i la majoria expressava el seu agraïment per aquesta experiència de comunió festiva. A tots, organitzadors i participants, gràcies, moltes gràcies.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Proximitat, implicació i confiança

Qualsevol gest que ens apropa, qualsevol paraula que ens anima, qualsevol detall que genera confiança, són símptomes inequívocs de proximitat i d'implicació en tot allò que junts ens proposem portar a terme. Fins i tot, «les bones estructures serveixen quan hi ha una vida que les anima, les sosté i les jutja» (EG 26). Les persones hem d'ajudar que siguin així en qualsevol de les nostres actuacions solidàries.

Fer-nos pròxims és un mandat evangèlic, prové de Jesús. En cristià, ni avui ni mai no ha tingut sentit tractar-nos en la distància. Si és així, és fàcil caure en la indiferència i pensar que l'altre no ens afecta. És per això que és fàcil passar de llarg i deixar-lo en la cuneta de l'exclusió i de l'oblit. Fer-nos pròxims ens ajuda a passar del desconeixement a la comprensió de l'altre fins a considerar-lo com algú que em pertany, un regal per a mi. Sols pensar-ho ja és un bon baròmetre per graduar la qualitat de la relació humana que establim.

Qui es fa pròxim, s'implica. És el preu i el goig de l'encarnació. La implicació, quan és humil, sol ser discreta, però eficaç, fins al punt que la mà dreta no sap què fa l'esquerra perquè opta per una solidaritat desinteressada, és a dir, sense interessos que la contaminen o intencions que la corrompen. M'impresiona quan el papa Francesc diu que «la comunitat evangelitzadora es fa amb obres i gestos en la vida quotidiana dels altres, escurça distàncies, s'abaixa fins a la humiliació si cal, i assumeix la vida humana, tocant la carn sofrent de Crist en el poble» (EG 24).

El moment actual, més que mai, demana aquesta implicació per la necessitat que hi ha arreu de generar confiança. Primer, en un mateix per la convicció creient en què un ha de treballar i, segon, perquè els altres han de poder fiar-se'n. Transformar des de l'Evangeli persones i estructures és possible quan fem que tots els altres puguin beneficiar-se d'una Església que es fa propera, s'implica i genera confiança. Senzillament, acull, estima i serveix com Jesús.

L'efemèride de la setmana

Dia 22 de setembre del 1538: neix a Verdú l'arquebisbe Joan Terés i Borrull, que serà virrei de Catalunya.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Natàlia Aldana, Pilarín Bayés, Ferran Blasi, Cinto Busquet, Lucía Caram, Jaume Castro, Agustí Codinach, Josep Gil, Joan Guiteras, Joan M. Gutiérrez, Andreu Ibarz, María Lozano, Dani Majà, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Javier Molina, Victòria Molins, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Joan Piñol, Ramon

Prat, Quique, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)
a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €

Gibraltar i Portugal: 130,01 €

Resta d'Europa: 208,01 €

Amèrica i Àfrica: 243,11 €

Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

La diàspora cristiana que va fugir del terror de l'Estat Islàmic

Centenars de milers de refugiats cristians viuen en edificis a mig construir del Kurdistan iraquiana

Javier Molina
Erbil (Irak)

Quan els bàrbars de l'Estat Islàmic van irrompre al nord de l'Iraq, els cristians van emprendre la fugida. El juny passat, amb la caiguda de Mosul, van inaugurar una diàspora que els ha convertit en pelegrins eters. L'ofensiva de principis d'agost contra pobles cristians i yazidites —seguidors d'una religió vinculada amb el zoroastrisme que barreja elements d'antigues creences mesopotàmiques amb la fe cristiana i musulmana— ha deixat centenars de milers de fidels encallats en edificis a mig construir al Kurdistan iraquiana amb el desassossec punyent de l'hivern que s'apropa. N'hi ha que han estrenat vida a Europa, lluny d'un horror que encara fa mal. I hi ha qui, incapaç de fugir, ha conegut l'horror de viure sota el jou jihadista.

Els ancians que van viure sota l'EI

L'octogenari Stivan Mansur i la seva dona Nayiba van ser els únics habitants de Baqufa —a 25 quilòmetres al nord-est de Mossul— que van quedar-se al poble quan va caure a les mans de les hosts del califat. Stivan, cec i impedit, no va poder fugir. La parella es va mudar a l'habitació més allunyada de l'exterior i va pregar suplicant un miracle. «Vam passar tres dies sense menjar ni aigua amagats a l'habitació. Mai no havíem tingut tanta por», explica l'ancià a *Catalunya Cristiana* des del saló de la seva modesta casa, a un pas de l'església de Mar Gewargis.

Una setmana després, els peixmergues (tropes kurdes) van recuperar la vila però el temple i els habitatges propers continuen tancats. Els carrers que condueixen fins als darrers habitants de Baqufa estan deserts. L'únic ensurt —les gallines que van morir de set i de gana— es perd pel paviment. Les 600 ànimes que vivien al lloc no han tornat. Al front on kurds i jihadistes lluiten és a menys d'un quilòmetre.

«Són lladres i assassins. En aquest carrer van descarregar fins a 150 bales», diu l'octogenari, un taxista retirat que fa vint anys que va deixar Bagdad i es va refugiar en un dels darrers reductes cristians de la província de Nínive, al nord de l'Iraq. L'ermà —que va sobreviure durant segles a la persecució de mongols, perses i kurds— va quedar sota control kurd després de la desbandada de l'exèrcit iraquiana al juny. Però a principis d'agost les tropes de la regió autònoma del Kurdistan van desaparèixer escombrades per l'ofensiva de l'Estat Islàmic (EI).

Els extremistes van gaudir del botí durant una setmana. Al veí Talesef, un altre poblat de majoria cristiana, van estar-s'hi lliurement: van ocupar els habitatges, van destrossar les re-

Edifici d'Erbil, on viuen refugiats cristians.

líquies que penjaven dels murs i van arrencar la creu que lluïa a la cúpula de l'església. En cap moment, però, van arribar a adonar-se que els dos ancians estaven atrinxerats a casa seva. «Ni es van adonar que hi érem. Vam sentir els trets, però mai no van creuar la porta de l'entrada. Fins que un dia van arribar els peixmergues amb queviures i aigua», explica alegre Stivan. «Si no haguessin alliberat el poble, ens hauríem mort. Se'ns van acabar les existències i no teníem electricitat», adverteix la seva dona Nayiba.

Els cristians prenen les armes per defensar-se

A l'alliberament heroic de Baqufa va participar-hi un escamot inèdit de combatents cristians. Cansats de parar sempre l'altra galta, els seus membres han renunciat a fugir i s'enfronten als botxins que han devastat els seus pobles; saquejat les cases i tallat mil·lennis d'arrelament. «Ho vam perdre tot. Molts van optar per emigrar, però els abusos que vam patir van acabar convencent alguns de la necessitat de defensar la nostra terra i el nostre poble», explica a aquest setmanari el cristià Odisho Yusef, exsoldat de l'exèrcit iraquiana. Als seus 58 anys, lidera un batalló de combatents cristians assiris que es fan dir *Dwekh* (els que se sacrifiquen, en la vetusta llengua aramea). «Som un petit exèrcit que integren cristians provinents de diferents llocs de la província de Nínive. Prendre les armes no va ser una decisió fàcil però

«Volem llençar un missatge a la nostra gent: no és moment d'exilis, és temps de defensar la nostra terra»

no hi havia més remei que ser realistes», argumenta el seu cap.

Fins ara la minvant minoria cristiana —en la darrera dècada més d'un milió de creients han abandonat l'Iraq— havia rebutjat la possibilitat d'armar-se. L'ofensiva dels extremistes —que ha expulsat milers de cristians; confiscat les propietats i ocupat esglésies i monestirs— ha imposat un canvi d'estratègia. «Hem armat uns 40 homes que s'han desplegat al front de Dohuk (a uns 80 quilòmetres de Mossul). Volem llençar un missatge a la nostra gent. No és moment d'exilis. És temps de defensar la nostra terra», declara Emanuel Khoshaba, secretari general del Partit Patriòtic Assiri, una de les formacions cristianes que opera a la regió autònoma del Kurdistan. «Totes les armes han estat adquirides pel partit i els joves que s'hi han allistat han estat entrenats per antics oficials de l'exèrcit iraquiana», detalla el polític.

La compra d'arsenal ha estat sufragada per la diàspora que observa la tragèdia des d'Europa o els Estats Units.

L'encara petit escamot —que, segons Khoshaba, treballa per acollir nous voluntaris— coopera amb els peixmergues als pobles de majoria cristiana conquerits pels jihadistes a la província de Nínive. «El nostre grup només és de defensa. Vetlem per àrees alliberades com Talesef i voltants», aclareix Yusef. L'experiment bèl·lic ha desenterrat el record de les milícies cristianes que van sorgir durant la guerra civil libanesa.

Els partits assiris van rebre recentment la visita de representants de les Forces Libaneses, un grup armat cristià reconvertit en moviment polític. I una delegació de funcionaris libanesos també va discutir amb les autoritats kurdes la possibilitat d'armar els cristians iraquians. L'estament castrense del Kurdistan es planteja fins i tot la creació d'una unitat de soldats cristians sota el comandament dels peixmergues. «No volem formar una milícia. Volem continuar cooperant amb els peixmergues i necessitem rebre aviat suport de la Unió Europea i els Estats Units», conclou el líder de la formació cristiana, partidari que la comunitat cristiana pugui retornar a les seves llars amb protecció internacional.

Sobreviure quan s'ha perdut tot

Qualsevol lloc, per precari que resulti, serveix per aixopugar-se quan s'ha

LOUIS RAPHAEL I SAKO, PATRIARCA DE BABILÒNIA DELS CALDEUS I ARQUEBISBE DE BAGDAD

«Ens sentim desemparats»

J.M.

El patriarca de Babilònia dels Caldeus i arquebisbe de Bagdad, Louis Raphael I Sako, rep *Catalunya Cristiana* a la seva residència als afores d'Erbil, la capital del Kurdistan. Respon desolat en recordar que en les darreres setmanes ha visitat centenars de refugiats cristians que viuen en condicions penoses; ha escoltat els relats de la fugida i s'ha reunit amb líders religiosos de la regió i el Vaticà per rebre el seu suport. Amb 66 anys, Louis Raphael I Sako dirigeix els designis de l'Església catòlica caldea, la principal branca que professen els maltractats cristians iraquians.

Els seus fidels s'estan acostumant a la fugida...

És terrible. Han hagut d'abandonar casa seva, escoles i esglésies i ara són refugiats sense refugi ni ajuda. Ni tan sols saben què més els depararà el futur. Han estat humiliats i destruïts. La seva moral està pel terra. Fins quan continuaran vivint en tendes o al carrer? Així no es tracta els éssers humans.

Però la seva comunitat fa anys que pateix...

És un procés d'agonia lenta. El declivi va començar amb la guerra entre l'Iraq i l'Iran a la dècada del 1980. Des de llavors, molts han emigrat. Abans que s'ensorrís el règim de Saddam Hussein hi havia un milió i mig de cristians. Ara són uns 400.000 fidels.

Hi ha més cristians iraquians vivint fora del seu país que dintre...

Sí. Només s'hi ha quedat la gent més pobre, que no té diners ni possibilitats de fugir. La nostra presència està amenaçada però no se'ls pot obligar a quedar-s'hi. No són un home d'Estat ni dispo de armes. Simplement són un líder espiritual. He de respectar la decisió de qui marxa.

Encara hi ha espai per a la to-**lerància religiosa a l'Iraq?**

N'hi ha. La població musulmana no té res a veure amb l'Estat Islàmic (EI). El problema és el fonamentalisme. Ha resultat molt trist veure com alguns pobles de la província de Nínive (la capital de la qual és Mosul) han rebut amb simpatia l'EI. Ha estat un xoc. Els cristians han perdut la confiança i només tornaran a casa amb protecció internacional.

Diu que alguns pobles musulmans han rebut amb alegria els jihadistes. Llavors, com es pot recuperar la convivència?

Som cristians i el nostre pilar sempre és el perdó. Però és cert que hi ha un problema de confiança. Quan confies en algú que consideres el teu amic i t'acaba traint, és molt difícil reconstruir aquesta confiança.

Se senten sols?

Sols i desemparats. La reacció de la comunitat internacional ha estat molt feble. Vivim un tsunami i, tot i així, l'expulsió de 100.000 persones no ha merescut una resposta contundent contra els jihadistes que ocupen

«La comunitat internacional ha de protegir la població civil i vetllar pel patrimoni»

els nostres habitatges. Ni tan sols en l'àmbit de l'ajuda humanitària.

Llavors, no dona suport als bombardejos aeris dels Estats Units?

Ataquen els voltants d'Erbil per protegir la ciutat i els seus interessos. És una mesura egoista i de doble mesura. Els Estats Units tenen dret a protegir-se però la resta no.

Quina hauria de ser la resposta?

La comunitat internacional ha de complir amb el seu deure moral i intervenir per protegir la població civil i vetllar pel patrimoni que destrueix

l'EI. Ja s'han perdut molts monestirs i estàtues.

Què li diria a Obama?

Que és el responsable del que passa. Els EUA van venir, van canviar el règim, van destruir la integritat de l'Iraq sense implementar la democràcia; sense educar la societat en els valors de la democràcia i la llibertat i sense ajudar els habitants a reconstruir el país. Al final van aplanar el camí a l'EI.

Els peixmergues (forces kurdes) es van retirar l'agost passat dels poblats cristians i van facilitar les conquestes de l'EI. Se senten desprotegits?

Ho hem denunciat davant del president i el primer ministre kurds. Ells mateixos han reconegut que no estaven preparats per contenir els atacs. No tenen armes sofisticades per protegir-nos i protegir-se.

En una missa recent va dir que els combatents jihadistes són pitjor que l'exèrcit mongol que va arrasar Bagdad el 1258 i que es va cobrar desenes de milers de vides...

I ho mantinc. Matar jazidites o convertir les dones en presoneres pertany a l'edat mitjana i no al segle XXI. És tan dur veure que no serveixen els comunicats de condemna o de rebuig del que passa. El que demanem no són paraules, sinó fets.

Malgrat tot, vostè encara té somnis?

Somio que algun dia l'Iraq pugui ser un país pacífic on viure plegats i respectar els altres en dignitat i pau. No hi hauria d'haver problemes amb les diferències, que són una riquesa. Tu pots ser musulmà i jo cristià. Cadascú pot tenir la seva fe. Per què hem de combatre'ns? Creiem en un sol Déu. I el més important: tots som ciutadans iraquians. Amb diferents idiomes o ètnies, però éssers humans. Pertanyem a la mateixa història i tenim el mateix destí. No hi haurà futur si no som capaços de conviure, respectar-nos i conèixer-nos.

perdut tot. El cristià Nadim Elías, que va abandonar el seu poble quan l'EI va imposar el terror, ho sap prou bé. Viu amb un miler d'ànimes a l'armadura de ciment que havia d'acollir un centre comercial a Erbil, la puixant capital del Kurdistan. «Això no és vida. No tenim electricitat», es queixa Nadim mentre els nens juguen a pilota al pati de l'immoble.

Unes 150 famílies ocupen les tres plantes d'un edifici sense murs. A la recerca d'una certa intimitat, els nous ocupants han dividit amb mantes les estances. Gairebé tots els membres d'aquesta comuna singular són habitants de Karmeles, un poble cristià assaltat pels jihadistes. «Vam abandonar casa nostra a bord de camionetes quan els peixmergues es van retirar. En arri-

bar a Erbil només vam trobar aquest edifici a mig fer», explica el pare Paul Zabet, el rector de Karmeles que gestiona el veïnatge acabat de fer.

El rusc és un engranatge ben greixat. A la primera planta, a uns metres de l'improvisat camp de futbol, un escamot d'homes s'afanya en instal·lar els urinaris. A la segona, mentrestant, el seminarista Marin Benni supervisa

els serveis a l'abast dels residents. «La vida del bloc està millorant. Ens fem el menjar i organitzem classes de catecisme i jocs per als més petits», assegura el jove.

Les legions de cristians i yazidites que han escapat de l'EI han desbordat les previsions de les autoritats de la regió autònoma iraquiana. Alguns polítics kurds calculen que uns dos milions de persones han deixat casa seva en els darrers quatre mesos. Una allau de desplaçats que per fugir d'un sol de justícia ha buscat refugi en centenars d'immobles deshabitats, mesquites o escoles d'Erbil i ha aixecat les khaimes als peus de les muntanyes o sota els ponts. «Hi ha algú que vulgui viure lluny de casa seva? Totes les nits ens diem que demà potser podrem tornar a casa, però el demà mai no arriba», conclou la sexagenària Hasina Hanno.

Nàufrags enmig del desert de l'Iraq

María Lozano
Subdirectora
internacional de
comunicació d'Ajuda
a l'Església
Necessitada

Ankawa és un petit barri d'Erbil, la capital del Kurdistan iraquiana. És dels més populars, ja que acull la catedral catòlica caldea de Sant Josep, i hi viu la major part de la comunitat cristiana. En l'actualitat s'aprecia una tranquil·litat enganyosa a la capital kurdistana, que enlluerna amb el seu paratge semidesèrtic, els seus 44 graus abresadors a l'estiu iraquiana. Ningú no diria que en aquest lloc el món es decideix en aquests moments el destí de milers i milers de persones. No se sent, no es veu, però les forces islàmiques estan a 40 quilòmetres d'aquí. Amb prou feines fa una setmana eren a les portes de la ciutat.

Rere els murs de les esglésies, dins de col·legis i centres esportius, a l'ombra d'edificis en construcció, s'amaga la realitat: centenars i centenars de refugiats, fins a arribar a 70.000 distribuïts en 22 punts d'acollida, un dels principals és l'esmentada catedral d'Ankawa. Es calcula que unes 670 famílies han trobat refugi aquí i als edificis dels voltants. La majoria s'asseuen a terra en petits grups, per famílies, damunt de matalassos o màrfegues. D'altres seuen en cadires de plàstic. Ankawa és una gran sala d'espera.

El 6 d'agost es va retirar la milícia kurda —la peixmerga— que defensava la zona cristiana al nord de Mossul. Es calculen un total de 100.000 cristians que van deixar en pocs dies casa seva de la zona de Nínive en un èxode apocalíptic cap a Duhok, Zahko i Erbil.

La primera bomba va caure a la casa dels Alyias a Qaraqosh, va matar dos nens, David i Mirat, cosins entre ells que jugaven al jardí, i va ferir-ne un tercer greument. D'aquí es va donar l'alarma a tota la ciutat: «L'Estat Islàmic (ISIS) és a les portes, els peixmergues ja no ens defensen, pren la família i fuig.» 50.000 habitants tenia Qaraqosh, ciutat cristiana des de fa segles; tothom va sortir-ne amb el que duia posat. Només s'hi van quedar els ancians i malalts que no es podien moure. Altres ciutats més petites dels voltants com Bartella o Karemlesh van viure la mateixa sort.

Malauradament el drama de la persecució no és nou per als cristians iraquians. Només a la ciutat de Mossul es calcula que més de 1.000 persones han estat assassinades per la seva fe des que Saddam Hussein va ser enderrocat. Cada família amaga una tragèdia, un drama; tots tenen parents assassinats, massacrats: «Aquest és el meu germà Salman, tenia 43 anys, el van matar de tres trets al cap, va ser a Mossul fa cinc anys.» Al seu costat, la seva mare lentament treu la foto i la sosté entre les mans, hi ha molt de dolor en aquest gest i en aquests ulls. Van fugir de Mossul i es van refugiar

Ajuda a l'Església Necessitada

Als rostres dels refugiats queda poca esperança.

«Es tracta d'alguna cosa més que simple i mera caritat cristiana, es tracta de salvar el present, el passat i el futur d'una cultura i una religió ancestral»

en un poble a prop de l'antic monestir de Mar Mattai (Sant Mateu) on tenien família, es creien segurs, tornava a renéixer una esperança de vida.

Ara als cristians de Nínive, de Qaraqosh, Al Qosh, Telfek i altres llocs els han pres alguna cosa més que allò que és purament material: l'esperança. «No puc continuar vivint aquí», gemega el pare de David, un dels nens assassinats per la bomba d'ISIS a Qaraqosh, «aquest país és ple de sang». La mare, jove, vestida tota de dol, amb el rostre ocult entre les mans, plora. No tenen papers, ni pasaport. No saben què fer per demanar un visat, però repeteixen una vegada i una altra que se'n volen anar, tant és on, fora d'aquest país de dolor. Aquí no hi ha personal especialitzat per ajudar-los en el seu trauma i la seva tragèdia, estan al costat de tota la resta de refugiats en un col·legi d'Ankawa.

El seu germà Adeeb era treballador

de la presa de Mossul. En un anglès entretallat però clar pregunta: «Per què als musulmans que vénen de fora se'ls reconeixen els drets als països europeus i aquí a nosaltres ens tracten com a gossos? En el nostre cas ni tan sols venim de fora, aquest és el nostre país.» Adeeb parla de les arrels bíbliques de Nínive, de la terra del Tigris i l'Eufrates, de la presència de cristians a Mossul des del segle V, del monestir de Sant Mateu, de l'arameu, la llengua materna de Crist, dels sirians i caldeus catòlics, de les comunitats cristianes ortodoxes i de tot un passat religiós i cultural centenari, ferit de mort. Passat que és també present real i actiu: els sacerdots, les religioses, els bisbes intenten ajudar en el que poden, es multipliquen, criden, organitzen, demanen, escolten, consolen, resen. Què seria d'ells si l'Església no fos aquí? Qui en tindria cura?

Èxode de refugiats

El pare Samir és sacerdot caldeu i rector en un dels pobles al nord de Duhok, on es calcula que hi ha disseminats 60.000 refugiats cristians. Explica el xoc del primer dia, quan de cop i volta va arribar aquest èxode incommensurable de gent que era als carrers, dormint als cotxes, a les voreres. Només al centre parroquial per a catequesi s'allotgen ara 77 famílies siroortodoxes, 321 persones, de les quals 35 nens.

El pare Samir no torna a casa abans de la una o les dues de la matinada. Continuen sent dies de feina sense un minut de pausa. Deu de la nit: trucada al mòbil explicant que dues famílies yazidites són a la carretera,

sense res. El pare Samir surt a buscar-los, a portar matalassos i allotjar-los a casa de la seva germana. Mons. Emil Nona, arquebisbe caldeu de Mossul, és un dels cinc bisbes també expulsats i desplaçats que han perdut casa seva. Acompanyat d'un capellà porta paquets d'aliments, visita les comunitats, apunta necessitats: matalassos, tendes, un frigorífic, medicines. Porta consol i fortalesa.

A Erbil, Duhok i Zahko, a tot l'Iraq, es veuen molts rostres de dolor i moltes llàgrimes, queda poca esperança: «Únicament la d'un cristià quan l'esperança merament humana ha desaparegut.» I s'escolta un crit unànim: «Ajuda'ns, no podem seguir així. Els cristians de l'Iraq som nàufrags que allarguen la mà perquè algú els salvi de la mort.»

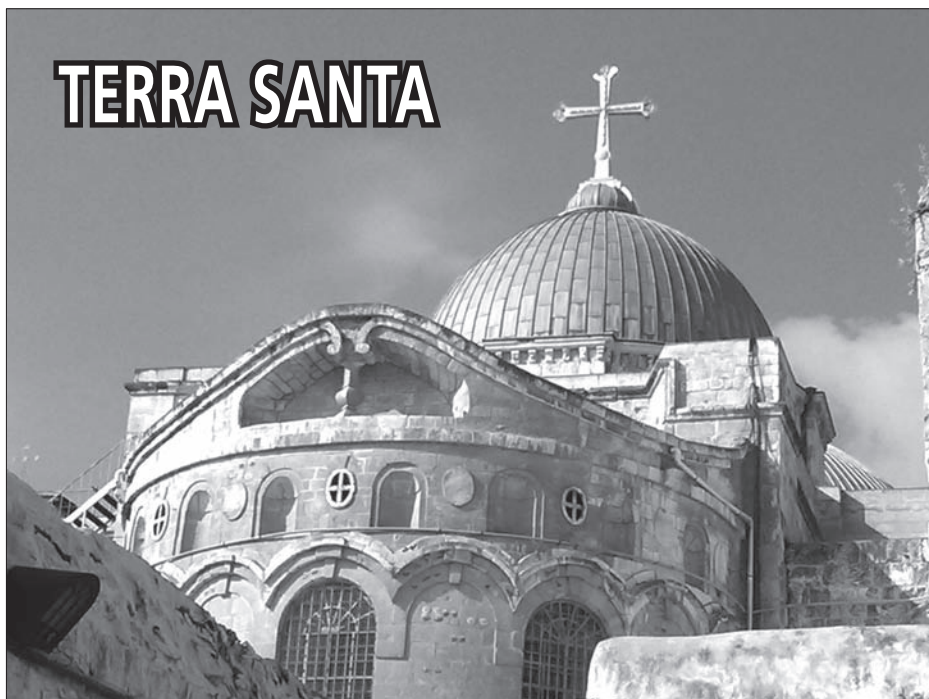
Algunes organitzacions catòliques estan ja ajudant els refugiats iraquians, de la mà de l'Església local. És el cas de la fundació pontificia Ajuda a l'Església Necessitada, que ha posat en marxa una campanya de recaptació de 100.000 euros per a ajuda d'emergència de béns de primera necessitat.

Es poden fer donatius a través del telèfon 932 373 763 o a la web www.ayudaalaiglesianecesitada.org. El patriarca catòlic caldeu de l'Iraq ha agraït aquestes ajudes així com les oracions, però, demana que també la comunitat internacional reaccioni i no sigui l'Església l'única que vingui a socórrer-los. Es tracta d'alguna cosa més que simple i mera caritat cristiana, es tracta de salvar el present, el passat i el futur d'una cultura i una religió ancestral. Volen viure a casa seva, la que va ser dels seus pares i avis.

Pelegrinatges del 2014-2015

TERRA SANTA

Del 26 novembre al 3 desembre

FEBRER / **Índia:** El Rajasthan

MARÇ / **Roma i Assís:** Audiència papa Francesc

MARÇ / **Marroc monumental**

ABRIL / Setmana Santa / Pelegrinatge a
Santiago de Compostel·la i Fàtima

ABRIL / **Grècia:** Ruta de sant Pau

MAIG / **Uzbekistan:** La ruta de la seda

MAIG / **Roma:** Secrets del Vaticà

JUNY / Pelegrinatge a Terra Santa

JUNY / **Nord d'Itàlia:** Ruta de Joan XXIII

JULIOL / **Canadà:** Costa del Pacífic

JULIOL / **Castella:** Ruta de santa Teresa d'Àvila

ETIÒPIA

Del 12 al 24 de gener 2015

**Cristianisme etiòp. Celebració de l'Epifania
Timkat - a la Jerusalem africana - Lalibela.**

AGOST / **Armènia i Geòrgia:** Cristianisme al Caucas

AGOST / **Etiòpia:** Ètnies, cristians i tribus del sud

AGOST / **Terra Santa i Petra**

SETEMBRE / **Indoxina:** Vietnam i temples d'Ankgor

OCTUBRE / **Turquia:** Ruta de sant Pau

OCTUBRE / **Japó:** Gran imperi d'Orient

NOVEMBRE / **Pèrsia:** Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a **Nova York**

DESEMBRE / Pelegrinatge a **Terra Santa**

«Avui hem tocat els màrtirs»

El papa Francesc s'emociona en la seva visita a Albània

Agències

Ciutat del Vaticà

Després d'escoltar un sacerdot torturat i empresonat durant la dictadura i una monja que va patir treballs forçats, que van mantenir la seva fe i van sostenir la d'altres, el Papa va deixar de banda el discurs preparat i va pronunciar una homilia improvisada. Va ser en la seva visita a Albània el 21 de setembre passat, en la pregària de vespres que Francesc va celebrar amb sacerdots, seminaristes, religiosos i religioses, i moviments laicals a la catedral de Tirana.

Deixant de banda el discurs preparat, el Papa va reconèixer que quan va preparar aquesta visita va descobrir tot el que havia patit el poble albanès: «És un poble de màrtirs i avui, a l'inici d'aquesta celebració, n'he parlat amb dos. I els podem preguntar com van fer per sobreviure a tanta tribulació.» Segons Francesc, «Déu consola el seu poble de manera amagada; en la intimitat del cor dóna fortalesa. Ells no es vanaglorien del que han viscut perquè ha estat el Senyor qui els ha sostingut. Però ells ens diuen una cosa a nosaltres, que hem estat cridats pel Senyor a seguir-lo de prop: "Pobres de nosaltres si busquem cap altre consol. Pobres d'aquells religiosos que cerquen consolació lluny del Senyor."» I va acabar dient: «Avui hem tocat els màrtirs.»

Després de la trobada amb els sacerdots i les persones consagrades, el Pontífex es va desplaçar al centre Betània, a uns 30 km de Tirana. Aquest centre acull infants abandonats o malalts, atesos per personal cristià i musulmà. Francesc va voler assenyalar, precisament, aquest darrer aspecte: «Aquest fet és testimoni que és possible una convivència pacífica i fraterna entre persones que pertanyen a diverses ètnies i a diverses confessions religioses. Aquí les diferències no impedeixen l'harmonia, la joia i la pau, és més, esdevenen ocasió per a un més gran coneixement i comprensió recíprocs. Les diverses experiències religioses s'obren a l'amor respectuós i eficaç cap al proïsme; cada comunitat religiosa s'expressa amb l'amor i no amb la violència, no us avergonyiu de la bondat!»

perquè la religió i l'ètica que vivim amb convicció i de la qual donem testimoni amb passió s'expressi sempre en actituds dignes del misteri que pretén venerar, rebutjant decididament com a no veritables, per no ser dignes de Déu ni dels homes, totes aquelles formes que representen un ús distorsionat de la religió».

El Papa va subratllar que la religió autèntica és font de pau i no de violència: «Ningú no pot fer servir el nom de Déu per cometre violència. Matar en nom de Déu és un gran sacrilegi.»

D'altra banda, a la plaça Mare Teresa de Calcuta, durant la pregària de l'Àngelus, va agrair als milers de fidels albanesos i fidels arribats fins a Tirana des de països veïns la seva pre-

«He vingut per animar-vos a fer créixer l'esperança en vosaltres i al voltant vostre»

sència i testimoni de fe. Especialment, es va adreçar als joves: «Amb la força de l'Evangeli i l'exemple dels màrtirs, digueu no a la idolatria dels diners, a l'individualisme, a les dependències i a la violència, i sí a la cultura de la trobada i de la solidaritat.»

Abans de l'Àngelus, el Papa va cele-

brar una eucaristia en la qual va tornar a assenyalar les persecucions contra catòlics, ortodoxos i musulmans: «Podem dir que Albània ha estat una terra de màrtirs. No han mancat proves de gran valor i coherència en la confessió de fe. Van ser molts els cristians que no es van doblegar davant l'amenaça, sinó que es van mantenir sense vacil·lar en el camí que havien emprès!» Per això, va ressaltar: «Avui he vingut per animar-vos a fer créixer l'esperança en vosaltres i al vostre voltant, a involucrar les noves generacions; a nodrir-se assíduament de la Paraula de Déu i obrir els cors a Crist: el seu Evangeli us indica el camí. Que la vostra fe sigui joiosa i radiant; que mostri que la trobada amb Crist dóna sentit a la vida dels homes.»

Diàleg interreligiós

La Universitat Catòlica Nostra Senyora del Bon Consell de Tirana va ser el lloc de trobada del Papa amb els caps de les cinc comunitats religioses més grans presents al país: musulmana, *bektashi*, catòlica, ortodoxa i evangèlica. Per al Bisbe de Roma, «aquesta presència és signe del diàleg que viviu dia rere dia, que intenta establir unes relacions fraterne i de col·laboració per al bé de tota la societat».

Francesc va recordar que Albània ha estat testimoni de la violència i de les tragèdies que es poden produir si s'exclou Déu a la força de la vida personal i comunitària. En aquest sentit, va puntualitzar que «hem de restar atents

Les floretes del papa Francesc

El llenguatge dels gestos

Josep Maria Massana

El papa Francesc és un home autèntic. El que diu i el que predica ho viu ell mateix i ho demostra també amb les seves actituds i gestos. Encarna el principi del seny català del «dit i fet», que posa en harmonia les dues coses.

Tots recordem els gestos del seu primer dia de Papa, que van guanyar-se la simpatia del món: creu pectoral senzilla, estola sense brocats d'or, sabates desgastades; demanà pregària humilment als fidels; anà a pagar la factura de l'hotel en l'autobús com els altres cardenals...

Però no fou només el primer dia del seu papat. Encara avui continua vivint amb austeritat i no vol privilegis. S'assembla a sant Francesc, que volia ser «menor», i a santa Clara, que va demanar al Papa el privilegi de no

tenir privilegis. Fa telefonades a familiars i amics, sense protocols; visita i ajuda famílies pobres, i es posa al seu nivell, sense paternalismes.

Si el papa Bergoglio és humil i senzill no és perquè faci esforços per ser-ho. És així i ho ha estat sempre, perquè tota la vida s'ha barrejat amb els petits i menyspreats. Sempre ha fet l'opció pels pobres, per la justícia social, pels treballadors, els aturats, els marginats. No oblida tampoc els afectats darrerament per una «nova exclusió»: els joves sense estudis i sense feina: una generació, diu, que «no ens podem permetre el luxe de perdre».

La raó de tot això és perquè el papa Francesc és un fidel seguidor de Jesús que va dir: «Apreneu de mi, que sóc benèvol i humil de cor.»

Anàlisi

Construir un futur sense guerra

«La guerra és una bogeria.» És la denúncia que va fer amb fermesa Francesc quan va visitar el cementiri de Fogliano de Redipuglia. Allà ha recordat les víctimes europees de la I Guerra Mundial. Davant de la «massacre inútil» de la guerra, només recollint el dolor i les llàgrimes per totes les víctimes de la bogeria de la guerra de tots els temps —com ha dit el Papa— és possible trobar les energies per treballar veritablement per la pau. Fent memòria de la Gran Guerra, el Papa ha alertat que en l'actualitat es pot parlar d'una guerra mundial que es desenvolupa «per parts». Assistim a les diverses declinacions de l'horror i el patiment que produeix la guerra i la violència en diverses parts del món. Cristians amb una presència mil·lenària a l'Iraq i a Síria són perseguits i massacrats o obligats a fugir per evitar una conversió imposada per l'islam totalitari. Els crims com a conseqüència de les màfies o el narcotràfic. Dones *yazidís* del nord de l'Iraq han estat segrestades i entregades als homes, moltes nenes

abusades. L'exhibició de la crueltat ha arribat als mitjans de comunicació social amb soldats afusellats i periodistes decapitats. A més, la guerra ha tornat a territori europeu amb el conflicte entre Rússia i Ucraïna, dos països germans i ortodoxos.

Els conflictes del Pròxim Orient, Nigèria, Centreafrica, Síria i l'Iraq i l'augment de l'islam totalitari, ha portat a pensar de nou que l'única forma d'aturar la violència és amb la guerra. Estem condemnats inevitablement a la guerra? No hi ha cap més alternativa que respondre a la violència amb més violència?

Trobada de pregària per la pau

La bogeria de la guerra, l'aspiració dels pobles a la pau i la contribució que els homes de religió poden fer per a la construcció d'una civilització de la convivència han estat alguns dels temes que la Comunitat de Sant'Egidio ha reflexionat recentment durant la Tro-

Església al món

Jaume Castro
Responsable de la
Comunitat de
Sant'Egidio
a Catalunya

bada de Pregària per la Pau d'Anvers, juntament amb més de tres-cents líders religiosos, personalitats polítiques, homes de cultura, al costat de milers de joves procedents d'arreu del món. A Anvers, del 7 al 9 de setembre, amb el títol *La pau és el futur*, es van recordar els cent anys de l'inici de la I Guerra Mundial. La memòria de la Gran Guerra és com una campana d'alerta perquè la nostra generació trobi camins per construir un futur de pau.

És possible un futur sense guerra, en pau? Com aconseguir-ho? El fundador de la Comunitat de Sant'Egidio, Andrea Riccardi, ha explicat: «Al llarg del camí que s'inicia a Assís l'any 1986, any rere any, hem aclarit que la pau és una cosa massa seriosa com per convertir-la en una empresa de pocs. Va dir aleshores Joan Pau II: "La pau és un planter obert a tothom, no només als especialistes, als savis i als estratègues." D'aquí sorgeix aquest moviment de pau i de diàleg, que ha recorregut tants escenaris difícils.»

En l'anomenat «esperit d'Assís», homes i dones de diverses religions i cultures es troben l'un al costat de l'altre, no l'un contra l'altre, amb el convenciment que en el més pregon de cada tradició religiosa hi ha un fonament de pau per trobar-se i pregar junts per la pau. Durant els dos dies a Bèlgica els 25 *panels* (www.sante-gidio.org) han construït una reflexió col·lectiva entre moltes veus que s'han trobat en el rebuig de la violència.

Avui dia, la presència d'un totalitarisme islàmic agressiu en diverses parts del món posa en qüestió el rebuig de la violència per part dels homes de religió. El gran muftí d'Egipte, Ibrahim Karim Allam, ha demanat als fonamentalistes que no desfigurin l'islam: «Les religions s'han d'aliar per resistir el terror del califat. El veritable, el pur islam prohibeix la violència, condemna el terrorisme, la destrucció, les massacres.» El xiïta iranià Sayyed Mahammad Ali Abtahi ha definit el radicalisme com una

La memòria de la Gran Guerra és com una campana d'alerta perquè la nostra generació trobi camins per construir un futur de pau

aliança entre tirans i ignorants. El rabí Abraham Skorka ha associat la interpretació fanàtica de les religions com a expressió d'un nou paganisme. Són reflexions que ens allunyen de les afirmacions fàcils i simplificadores, les que ens porten inexorablement a l'enfrontament amb el món islàmic.

La pau és el futur? Una mirada resignada i simplificada al panorama internacional podria fer pensar que no. La pau no és fàcil, però és possible. «La guerra no és mai necessària ni inevitable. Sempre hi ha una alternativa: el camí del diàleg, de la trobada i de la recerca sincera de la veritat», ha afirmat el Papa en el seu missatge a la trobada d'Anvers. Des d'aquesta ciutat que ha conegut la destrucció per la guerra ha sorgit un nou impuls de pau del més pregon de totes les tradicions religioses.

La pau és possible. El diàleg entre les religions, les cultures i les persones és la resposta més adient per viure plegats en regions i ciutats que cada vegada són més complexes i amb una composició ètnica i religiosa més variada. És una pràctica diària, una cultura, que esdevé proposta. Entre altres motius perquè les guerres sempre deixen el món pitjor de com l'han trobat.

CatalunyaCristiana

Subscriuiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 130€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

□ □ □ □

□ □ □ □

□ □

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autorizo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

«La lògica del poder no respon al missatge de Jesucrist»

Dr. Antoni Pujals, vicari de l'Opus Dei a Catalunya

Samuel Gutiérrez

Madrid ha viscut aquest cap de setmana una gran festa de la fe. La beatificació d'Àlvar del Portillo, mà dreta i successor de sant Josepmaria Escrivà al capdavant de l'Opus Dei, ha congregat a la capital d'Espanya gent d'arreu del món amb una vocació comuna: la crida a la santedat en la vida ordinària. Entre elles hi ha el Dr. Antoni Pujals, màxim responsable de la prelatura a Catalunya, que va tenir la sort de conèixer i tractar de prop el nou beat a Roma, ara fa més de 30 anys.

Vostè, que va col·laborar estretament a Roma amb Àlvar del Portillo, com està vivint la seva beatificació?

Amb molta alegria! Moltíssima. Vaig poder col·laborar amb ell a Roma 12 anys, fins a la seva mort.

Quins records té més vius d'aquells anys de treball compartit?

Em vénen al cap molts records, però sobretot el seu somriure, la seva mirada de pare plena d'afecte, la seva pietat senzilla i al mateix temps el seu gran amor a l'Església, al Sant Pare... i una decidida fidelitat a la missió que Déu li havia confiat, posant-lo providencialment al cantó de sant Josepmaria.

Des d'aquesta relació més propera que tenia amb ell, quins trets deixaven entreveure la seva santedat?

Àlvar del Portillo era un veritable pare, un home bo, que sabia estimar tothom. Aquesta bondat, aquesta capacitat d'estimar els altres, era fruit de la seva unió amb Déu i també amb la seva Mare. Vaig viure molts episodis

en què es veia la seva preocupació pels altres, com es donava a si mateix per sobre dels seus propis interessos i la seva salut. Des que es creuava amb algú ja era amic seu. Es fixava en les necessitats de cadascú. Pregava i feia el que podia per solucionar o alleujar els problemes dels seus amics. Tenia moltes persones amigues a qui havia ajudat: creients i no creients, religiosos, i de totes les classes socials. Al mateix temps no es donava importància a si mateix, ni es veia mereixedor dels serveis que li procuraven els altres, i això el duia a donar sempre les gràcies, a Déu en primer lloc, i als altres. Era molt agraït.

Per a Catalunya, què representa aquesta beatificació?

El nou beat va ser qui va iniciar personalment, el desembre del 1939, juntament amb sant Josepmaria, la tasca apostòlica de l'Opus Dei a Catalunya. Els primers fidels de l'Opus Dei a Catalunya van ser amics seus o van ser tractats per ell en posteriors viatges. Des d'aleshores va estar moltes vegades en terres catalanes, ajudant i impulsant el treball apostòlic.

Hi ha empremtes de don Àlvar a casa nostra?

Sí, és clar. De les seves estades a casa nostra destacaria les que va fer a Montserrat, on hi va estar convidat per l'abat Escarré, amb qui forjà una gran amistat. També les seves nombroses visites a la Mare de Déu de la Mercè, acompanyant primer sant Josepmaria, i després com a Prelat de l'Opus Dei.

Durant alguns mesos després de la guerra, un jove Àlvar del Portillo va col·laborar en la reconstrucció de ponts a Catalunya. Es pot fer

una lectura profètica d'aquest fet anecdòtic?

En efecte, com que havia estudiat enginyeria de camins, en acabar la guerra va ser destinat per l'exèrcit a Olot amb la missió de reconstruir els ponts. Pel que fa a la lectura profètica d'aquest fet, no ho havia pensat, però em sembla una idea encertada: el nou beat n'és un bon exemple. Estimava tothom, pensés el que pensés. Buscava sempre el que uneix entre els homes. Havia après de sant Josepmaria que la creu de Crist és callar, perdonar i resar per uns i pels altres, perquè tots trobin la pau. D'altra banda, els fidels de l'Opus Dei procuren viure amb naturalitat la fe en el seu treball, a casa seva, com els primers cristians, sent ferment de caritat i de comunió dins l'Església i la societat.

Hi ha qui critica la rapidesa amb què tant el fundador de l'Opus Dei com el seu successor al capdavant de la prelatura han aconseguit pujar als altars...

Hi ha hagut causes més ràpides, com la de la Mare Teresa de Calcuta

«El beat Àlvar del Portillo forjà una gran amistat amb l'abat Escarré»

«L'Opus Dei és una gran catequesi»

o la de Joan Pau II, i quin gran bé han estat per a l'Església! El reconeixement d'un beat o d'un sant és una allau de gràcies. Un papa polonès senzill i enamorat del món, o un enginyer i bisbe humil, propers en el temps, ens mouen a imitar Jesús, com ho van fer ells, ens esperonen a ser millors persones.

Són infundades les insinuacions de «certs privilegis» al Vaticà?

Crec, sincerament, que no responen a la realitat. El papa Francesc està portant l'Església per un camí de servei, que li és essencial i que està molt lluny d'una lògica de poder i de privilegis. Aquests són tòpics que hem de superar dins l'Església, perquè no responen al missatge de Jesucrist.

Amb un fundador sant i un successor beat, l'exigència de radicalitat evangèlica és encara més gran per als membres de l'Opus Dei?

Segur que sí, però no només per als fidels de l'Opus Dei: per a tots els creients, i per a tots els homes. Aquest és el missatge del Concili Vaticà II que l'Opus Dei difon: que tots estem cridats a la santedat. També és veritat que per als que tenim la sort d'haver treballat al seu costat, ens espera i ens ajuda d'una manera especial. Però qualsevol persona de qualsevol creença pot aprendre moltes coses de la vida del nou beat.

Quins reptes afronten avui a Catalunya amb més urgència?

Sant Josepmaria deia que l'Opus Dei és una gran catequesi. I aquest sí que és un gran repte ara a Catalunya, com en molts altres llocs: la gent jove, la família, la parròquia, l'escola... i tot plegat en el context de la crisi econòmica. Juntament amb la catequesi, també l'àmbit social és prioritari ara, però sempre ho serà per als cristians. Per això, per exemple aquests dies, amb motiu de la beatificació, desenes d'entitats catalanes han volgut fer un recapte d'aliments per destinar-los a gent necessitada. Són molts fronts alhora, i el treball apostòlic de l'Opus Dei s'enfoca sobretot a través del compromís personal, amb llibertat i responsabilitat: ser llevat de vida cristiana allà on cadascú viu o treballa, donant ànima a totes les seves activitats.

La crisi vocacional afecta també l'Opus Dei?

L'Opus Dei viu a Catalunya les mateixes dificultats que el conjunt de l'Església, de la qual és una petita part amb la missió d'ajudar les persones a trobar Déu en la vida corrent.

És veritat que la majoria de vocacions sacerdotals al Seminari Conciliar de Barcelona tenen un cert vincle amb l'espiritualitat de l'Obra?

És natural que entre els joves, o no tan joves, que reben formació en els centres de l'Opus Dei, es despertin vocacions molt variades, al seminari, a la vida consagrada, a formar una família o al que sigui. Però penso que el Senyor utilitza també altres camins per fer saber la vocació al sacerdoti. Només Déu ho sap.

Hi ha cap secret per continuar despertant aquesta crida entre els joves?

El secret el va dir el papa Francesc: «Les vocacions neixen en l'oració i de l'oració, i només en l'oració poden perseverar i fructificar», i «quan el Senyor t'agafa de la mà no et deixa mai sol».

Punt de vista

Ferran Blasi Birbe
Sacerdot i escriptor

Signes religiosos que es mostren en públic

Un dels plaers intel·lectuals senzills que sovint s'experimenten és el d'escoltar persones que són bones observadores de les coses que passen i que les saben explicar. N'he recollit uns quants exemples. Crida l'atenció el fet que hagi crescut notablement el nombre de persones —la majoria dones, però també homes— que duen, penjada al coll, una creu o alguna medalla. I un pensa també en això quan passa pel davant de l'aparador d'alguna joieria.

Una altra d'aquestes instantànies de la realitat és que hi ha molts esportistes, per exemple, futbolistes, que se senyen quan entren al camp. Pensem en l'expressiva manera amb què un crac dels gols, molt estimat a Barcelona, quan n'ha fet algun d'especialment valuós, dirigeix cap al cel els dos dits índexs com si el volgués dedicar a alguna àvia de la seva família que hi deu tenir allà i en les oracions de la qual confia.

Un altre exemple. Segui per raons culturals o tradicionals, sigui per un precepte religiós, mereix un respecte afectuós l'actitud de fidelitat a les seves conviccions amb què moltes dones vingudes de l'Àfrica mediterrània, dels Balcans o del Pròxim Orient o d'altres indrets porten el seu vel, amb gràcia, com feien per aquí amb el mocador al cap les àvies de generacions no gaires llunyanes. Pot ser una manera d'exterioritzar voluntàriament un detall de significació religiosa o de fer ben visible una adscripció confessional.

Una cosa semblant podríem dir dels homes jueus que el sàbat porten el seu casquet, la kipà, o de les diverses formes religioses orientals, de l'hinduisme, o els *sikhs*, amb els seus turbants, o les túniques talar d'alguns homes mahometans.

Vull pensar que en uns i altres hi ha un afany inconscient d'expressar la pertinença a un poble, a una cultura, i a unes formes religioses que solen ser majoritàries en el grup del qual es forma part, per bé que hom desitjaria que no fossin exigència

d'una obligatorietat imposada. I que això mou a afermar la identitat dels qui vénen de lluny però també pot ser que provoqui en tots, per reacció, de manera particular en els mateixos del país, el legítim orgull de professar una cultura pròpia, per la qual senten estimació, també amb el seu component religiós i que estan decidits a conservar.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral
de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Una mica de calma, per favor

L'escriptor italià Pronzato escriu sobre els pecats d'omissió. Per evitar-los, s'ha d'estar atent als altres i no deixar escapar les ocasions propícies. Això no comporta estar sempre enfeinats, atabalts, voler fer-ho tot i ocupar-se de tots. La caritat seria, segurament, poc profunda.

L'escriptor afirma que hi ha persones que «sempre van amb la llengua a fora, penjada. Persones que sempre corren, afanyats, esbufegats, agitats i un xic atabalts». Amb defici per salvar els altres. «Se senten les columnes del món. Columnes en moviment, que corren per subjectar, apuntalar, tapar, col·locar, tan bon punt senten un cruixit o albiren una fallada.»

Aquests, segons l'autor, tenen una pluja d'activitats cada dia. Però difícilment acaben les coses. Perquè no es dediquen mai, plenament, a un sol treball. No sé si us ha passat que, de vegades, parles amb una persona, però t'adones que pensa en un altre afer. Quan passa això —perdoneu la confessió— acostumo a marxar: no vull molestar els que tenen coses importants a fer! El papa sant Joan Pau II era un mestre d'atenció, fins al punt que, quan et parlava, semblava que només existís tu al món.

Pronzato és molt dur en el tractament del tema. Tant, que escriu que aquests servidors s'arriben a sentir «protagonistes insubstituïbles, omnipresents i omnipotents». Ni agitació, ni nervis, sinó pau, intel·ligència i calma, a fi d'allunyar-se del pecat d'omissió. S'hi pot afegir que, en tot moment, ha de funcionar la humilitat i que no s'ha de caure mai en el ridícul.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Gran Sant Bernat, 2.473 m (2)

La vall d'Aosta és una preciositat. Hi ha el xalet-refugi de muntanya que els salesians van oferir a Joan Pau II i Benet XVI per descansar. S'hi veu el Mont Blanc, de 4.810 metres, el punt més elevat de la UE.

Una de les característiques de Saint-Oyen, el racó on vaig ser acollit ben gentilment per la família religiosa de la Congregació dels Canonges Regulars del Gran Sant Bernat, és que el paisatge continua verge. Els veïns fan tasques d'agricultura i pasturatge. No hi ha ni tan sols un hotel. Els bons frares, la missió fonamental dels quals és l'atenció dels viatgers, serveixen ministerialment les quatre o cinc parròquies del voltant, i entre l'una i l'altra es desplacen amb esquís, perquè la neu cobreix aquestes terres gran part de l'any. No em canso de parlar d'aquests religiosos, fundats per Bernat, canonge arxidiaca de Menthon (996-1081). Es va assabentar dels perills que corrien els viatgers que travessaven la muntanya de Júpiter, els perills de sarraïns i de lladres que assaltaven, atacaven i despullaven els caminants indefensos. Sota el lema de «*Hic Christus adoratur et pascitur*» (aquí Crist és lloat i alimentat) vocació de pregària, amor universal i hospitalitat, que no és acollida senzilla, va fundar aquesta comunitat, composta ara de 48 membres, la majoria sacerdots. Els guies que sortien a l'encontre de qui necessitava ajuda oferien protecció, ajuda i aliment. Portaven pa, vi i formatge. Sant Bernat va ser proclamat patró dels alpinistes i dels muntanyencs pel papa Pius XI el 20-VIII-1923. Des de l'Eternitat contemplarà satisfet el gran servei que els deixebles continuen prestant. Malgrat que són pocs, Déu ha enriquit la congregació amb un màrtir: Maurice Tornay, beatificat el 16-V-1993.

Per a molts, «santbernà» només és una raça de gos. No ho ignoro, encara que no m'interessen gens. Originaris del Tibet, van ser introduïts cap al segle XVI, es van adaptar a l'ajuda dels que perillaven a causa de la pèrdua o de la neu. Avui satisfan la curiositat del viatger que els veu tancats en gàbies. Per cert que bordaven agressius a qui s'atrevis a apropar-se als barrots.

Aquest pas o port important, que enllaça Roma amb el centre d'Europa, no presenta actualment cap perill. Es creua per una bona carretera i, qui ho vol fer més ràpid, té un túnel de peatge modern.

Els seguidors actuals del «pelegrí del Senyor», com va ser anomenat sant Bernat, fidels a les seves intuïcions, han decidit acompanyar els nous pelegrins de l'actualitat, que volen trobar sentit a la seva vida o que busquen un Absolut que motivi i ajudi a superar amb esperança els riscos i les dificultats de la seva existència. L'antic hospital, les edificacions, estan oberts a tots els que van a la muntanya a buscar-hi aire pur i experimentar alguns dies l'austeritat i l'exigència que comporta aquesta serralada alpina. L'església és preciosa, els passadissos i les sales, el museu i el punt d'orientació estan ambientats cristianament amb una gran elegància i senzillesa.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

El pla (ocult) de la llengua

La transició espanyola va voler evitar la reproducció dels errors del passat, especialment allunyar el fantasma d'una nova guerra civil. La Constitució, redactada sota una hipotètica amenaça militar, va voler crear un marc de convivència. Va tenir encerts en el text, però també mancances i limitacions. L'article 3 es va destinar al castellà i les altres llengües, que van ser reconegudes com a oficials en la seva comunitat autònoma. La prohibició franquista va ser neutralitzada amb un plantejament nou. «La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció.» Aquest era el pla visible.

Una interpretació de la realitat espanyola permetia destacar dos focus problemàtics. Primer, Euskadi amb la violència d'ETA. Es va contrarestar amb una adjudicació del concert basc, ampliat a Navarra. Una aventura posaria en joc aquests privilegis. Una manera de lligar-los sense perdre la vigilància sobre ETA. Segon, Catalunya, juntament amb València i les Balears. El seu poder econòmic faria anar de corcoll l'Estat. Aquí la feina consistia a enfortir el centre, Madrid, i concentrar a la capital un poder omnímode. Però no n'hi havia prou. Calia impedir que entre València, Catalunya i les Balears hi haguessin sinèrgies. Calia impedir-les. Què tenien en comú al marge d'un passat històric comú? La creació de riquesa i la llengua. La riquesa es transvasaria a altres comunitats autònomes a través d'aportacions desorbitades «al fons de solidaritat». Així serien més febles. Calia paralitzar també el corredor mediterrani, però sobretot calia destruir la unitat lingüística. El català, prohibit durant la dictadura, va rebre un impuls petit ja en temps de Franco gràcies al Concili Vaticà II que va proposar l'ús de llengües vernacles en la litúrgia. El PP amb la

connivència del PSOE va aconseguir la ruptura lingüística a València.

Encara avui hi ha un pols entre els lingüistes amb el seu govern autònom, que vol congelar el *Diccionari normatiu valencià* (DNV), elaborat per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, només per la segona accep-

Fragmentar la societat és un objectiu del pla ocult, que ara executa el ministre Wert

ció d'una entrada entre les més de 90.000. La definició de *valencià* defensa la unitat de la llengua: «Llengua romànica parlada a la Comunitat Valenciana, així com a Catalunya, les Illes Balears, el departament francès dels Pirineus Orientals, el Principat d'Andorra, la franja oriental d'Aragó i la ciutat sarda de l'Alguer, llocs on rep el nom de català.» A les Balears, la persecució que porta a terme el PP és demolidora. A l'Aragó es van inventar el LAPAO, per evitar anomenar-lo català. Una altra tasca calia fer a Catalunya: dinamitar la immersió lingüística, tan lloada als fòrums internacionals. S'acusa l'independentisme de fragmentar la societat, quan en el fons la divisió social era un objectiu del pla ocult, que ara executa el ministre Wert. Ah... i els intel·lectuals espanyols en silenci.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

L'amor és acció

Ahir vaig sortir de la presó amb el cor agraït i un gran sentiment d'escalf interior. No me'n sabia avenir. Potser per a alguns la cosa no té importància, però per a mi va ser un signe d'amor que vaig agrair molt al Senyor.

Me n'anava d'un dels mòduls més aïllats per diferents causes, quan un noi que fa temps que conec, em diu: «*Que continúe haciendo el amor de Dios*» (sic). L'expressió amb aquest verb «fer l'amor» no l'havia sentida mai aplicada així, però vaig intuir què em volia dir amb tota serietat i sinceritat i des del fons del seu cor. Es tractava d'un amor que produeix

obres? Volia dir que l'amor si no es manifesta amb obres no és veritable? A quines «accions» es referia?

Rumiava tot això mentre sortia de la presó i agafava el cotxe per tornar cap a casa.

I és que aquesta gent que m'envolta m'esperona continuament des de la seva simplicitat. Precisament acabava de parlar amb un d'aquells nois per als quals la presó ha estat un temps de gràcia. I no tant pel càstig, la reglamentació i altres entrebancs que es poden viure en un lloc amb una clara voluntat penitenciària, sinó per obra i gràcia d'una disposició interior que, de tant en tant, trobo en aquestes persones. Fa uns quants anys que compleix condemna i està recurrent els «darrers quilòmetres» segons la metàfora que ell mateix fa servir. I ara ell i tots els que el coneixem —funcionaris, educadors, voluntaris i fins i tot companys— trobem que és una altra persona totalment diferent de la que va arribar. La conclusió a la qual ell mateix ha arribat és que Déu, després d'una vida de patiment que ha tingut sempre —ara mateix no té família al món—, li està donant allò que necessitava. Tinc la sort que em consideri la mare que no ha conegut mai i no ha tingut ocasió d'ajudar-lo en el seu camí. Puc aplicar en ell allò que diu sant Pau en la segona carta als Corintis: «Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, Pare entranyable i Déu de tot consol. Ell ens conforta en totes les nostres adversitats, perquè nosaltres mateixos, gràcies al consol que rebem de Déu, sapiguem confortar els qui passen alguna pena.»

Aquesta, vaig pensar mentre guanyava quilòmetres a la carretera de tornada a casa, és l'acció de la qual em parlava aquell noi quan em deia que continués fent l'amor de Déu: «Consolar amb el consol que Déu ens consola», aquesta és l'acció de l'amor.

Una altra vegada he agraït al Senyor tot el que aprenc de la gent a la qual estimo i per la qual visc i comparteixo vida.

Zoom

A Escòcia han guanyat el «no» a la independència i el «sí» a la democràcia. Participació sense precedents; dia i pregunta acordades entre Londres i Edimburg i, sobretot, debat de gran intensitat són les claus de les quals podem extreure'n alguns exemples al sud d'Europa. La Conferència Episcopal d'Escòcia ha fet una declaració en què «reconeix i respecta el resultat del referèndum» i anima la comunitat catòlica «a seguir participant en el debat públic i la presa de decisions»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n

08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Tots contra la pobresa infantil

La publicació de les xifres de la pobresa infantil a Espanya ens va deixar descol·locats i dolguts. Tot i que constàvem, dia a dia, la situació de vulnerabilitat creixent dels nens, i molts intentàvem pal·liar mancances essencials —conseqüència directa de manca de polítiques socials que els protegeixin i vetllin pels seus drets—, la majoria de ciutadans no érem conscients de les dimensions d'aquest drama.

Les estadístiques i els informes de Càritas, Save the Children i Unicef ens van mostrar un rostre de la pobresa, que els nostres governants es van obstinar a ocultar o van intentar desmentir, en lloc de prendre'n nota i mesures per activar un pla d'emergència o un pacte social que ens porti a buscar solucions d'arrel.

Avui a Espanya 2.306.000 infants menors de 16 anys pateixen pobresa, un 27% de la població

infantil. Això significa que un de cada quatre infants espanyols pateix a causa de la pobresa. Perquè ens en fem una idea: si poséssim tots aquests infants donant-se les mans formant dues cadenes podríem fer una X que creués tot Espanya des de Santiago fins a Almeria i des de Girona fins a Huelva. Per esborrar aquesta X del mapa d'Espanya necessitem la col·laboració de tothom.

Però, què significa la pobresa per als infants que la pateixen? Significa que aquests infants no poden fer tres àpats al dia, en molts casos només tenen accés a l'àpat del migdia si tenen la sort de disposar d'una beca menjador. Significa que no tenen aigua corrent a casa per rentar-se. Significa que no tenen energia elèctrica per poder fer els deures d'escola. Significa que no tenen sostre o que no el tenen garantit. Realment la pobresa és

una situació que no es mereix cap infant. Posar fi a la pobresa dels més petits és a les nostres mans. Amb l'objectiu de contribuir-hi, estem posant en marxa la campanya estatal *Tots contra la pobresa infantil*.

Des d'aquestes línies, m'agradaria apel·lar al compromís de tots els ciutadans, empreses i administracions a sumar-se en aquesta campanya. Cada aportació, idea, iniciativa serà per a nosaltres una gran victòria que ens ajudarà a guanyar una batalla més, i que els infants que rebin aquesta ajuda puguin gaudir de la seva vida d'infant: jugar, estudiar, somriure. Som conscients que guanyar les 2.306.000 batalles és un objectiu ambiciós. Però la suma de tots nosaltres pot ajudar-nos a assolir-ho. Unim-nos a la campanya i ajudem a guanyar la batalla contra la pobresa. No et quedis sense un d'aquests somriures.

Lucía Caram

Religiosa dominica
de Manresa

www.fundacirosaoriol.org

La sal de la terra

Síntomes i fets de les vacances

El nostre estil de vida afavoreix que en iniciar i en acabar l'estiu els diversos mitjans de comunicació tractin un seguit de fenòmens i de símptomes vinculats a l'època estival i les vacances. Alguns dels temes són clàssics i altres força més nous i, fins i tot, determinats, tenen un caràcter més puntual. En qualsevol cas, els continguts que s'hi dediquen són nombrosos i això és un clar indicador d'un estiu cada cop més complex i viscut amb una important diversitat. Cal valorar positivament aquests suports que sovint aporten dades, consells i orientacions per gaudir del merescut descans.

En l'apartat dels més tradicionals recordem les orientacions sobre els perills del sol o d'una dieta incorrecta; els consells de seguretat per a la llar i els desplaçaments; el recordatori dels esdeve-

niments esportius de màxim nivell per no perdre detall; com preparar un viatge a indrets llunyans o exòtics; com organitzar l'horari per a un bon aprofitament educatiu dels fills; una bona relació de llibres per fruit de la lectura; com planificar les jornades sense caure en la tirania de l'agenda o del rellotge; com preparar la *rentreé* dels infants, nens o adolescents a l'escola i, també, dels adults a la feina sense tenir un xoc massa fort... De manera més puntual s'ha parlat molt, per exemple, de sobre com afrontar i gestionar l'estiu en una època de crisi econòmica. I més recentment, l'anàlisi i les raons d'un major nombre de separacions matrimonials durant les vacances; l'esforç i les conseqüències que suposa als avis la parcel·la de responsabilitat i cura dels nets, també, durant les vacances; com desconnectar de la feina laboral

i, en especial, de les xarxes i del mòbil, etc. En aquest context cal estar amatent a un símptoma que podríem anomenar en ètica «plou sobre mullat». En efecte, en aquest període, fàcilment incrementem la lectura i visionat de notícies i, alhora, els mitjans augmenten el temps i l'espai dedicat a determinats afers —segurament per manca d'altres temes. Episodis greus de violència de tota mena, de corrupció, d'injustícia, etc., se sumen a l'ambient generalitzat durant el curs farcit d'escàndols, desesperança i desafecció. No crec que s'hagi arribat a tal punt d'individualisme per afirmar que això no tingui cap incidència sobre les persones i sobre les relacions socials, ni que la solució sigui aïllar-se radicalment del món durant aquest temps. Com afectarà en les vostres vides la constatació d'una continuada grisor moral?

Andreu Ibarz

Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació

Mirada al món

Església d'Espanya, escolta i parla!

Quan un Estat i les seves lleis s'absolutitzen, i la voluntat i els drets legítims dels seus ciutadans són ignorats, els cristians no podem restar indiferents. Quan un poble demana majoritàriament ésser escoltat per poder decidir pacíficament i democràticament el seu futur, els cristians no podem fer el sord ni mirar cap a un altre costat. Quan les institucions de l'Estat es tanquen al diàleg i sistemàticament responen amb amenaces al clam d'una bona part d'una societat i al treball assenyat dels seus representants, els cristians estem obligats a denunciar que les estructures polítiques i les lleis no estan mai per damunt de la dignitat i dels drets naturals de les persones i dels pobles.

Que ens sentim catalans o espanyols, que desitgem una Catalunya independent o ens estimem Espanya tal com ara existeix, que siguem de la Catalunya profunda o fills de la noble Castella,

ja compta ben poc, perquè allò que està en joc va molt més enllà d'una opció política determinada. Estan en joc els drets bàsics sobre els quals una societat lliure i justa es fonamenta. Ni Espanya ni un eventual nou Estat català no poden ser fruit d'imposicions ni d'un silenciament de la veu del poble: estaran legitimats en la mesura que respectin allò que la població a les urnes expressa. I a Catalunya, el poble ja ha parlat a través de les urnes, optant clarament per ser consultat sobre la seva vinculació amb Espanya.

Davant dels qui no reconeixen la sobirania política del poble català i neguen que pugui votar sobre la seva possible independència, els bisbes de Catalunya, unànimement, ja fa anys que es van pronunciar a favor del «dret a decidir» del nostre poble. Ho van fer com ho solen fer, prudentment i amb mesura: «Els drets propis de

Catalunya, així com de tots els pobles de la terra, estan fonamentats primàriament en la seva mateixa identitat com a poble.» La mateixa CEE, en un seu document del 2006, reconeix que són els ciutadans «els qui han d'escollir la forma concreta de l'ordenament jurídic polític més convenient». No es tracta de defensar des de l'Església la independència, sinó el dret a votar a Catalunya també sobre aquest tema, i de propiciar actituds més flexibles i comprensives de la realitat catalana per part de l'Estat.

Tant de bo que l'Església a Espanya, per boca dels seus pastors i de molts membres seus representatius, pogués ésser capdavantera a defensar la legitimitat de la consulta a Catalunya i així afavorir una entesa més gran entre els pobles que avui constitueixen l'Estat espanyol, independentment que en un futur pròxim en continuïn formant part o no...

Cinto Busquet

Capellà
cinto.busquet@focolars.org

Depressió postvacacional

Fa uns anys, tornàvem a la feina després d'un merescut període de descans i comentàvem les activitats d'oci o els viatges que havíem fet. Ara tot és diferent. A l'inici d'un nou curs escolar ens trobem famílies que ja no tan sols no han pogut marxar de vacances, sinó que no saben com podran pagar els llibres de text, el material escolar... En l'extrem més greu, pregar perquè els donin la beca menjador i poder almenys gaudir d'un àpat calent.

En moments de gran transcendència política, cal no oblidar el veritable rerefons del dia a dia, que és el que realment marca el camí personal dels entorns on vivim cadascú.

JORDI GIMÉNEZ-SALINAS I BOTELLA
Badalona

Aprendre de la vida

Estem acostumats a veure i sentir amb molta freqüència protestes de tot tipus, sempre i per tot. A la dificultat més mínima, sense deixar temps a la reflexió, protestem, ens manifestem, no sabem o no volem afrontar els petits o grans problemes i buscar-hi solució, o, si més no, saber-hi conviure amb certa serenitat. Quan no valorem, quan menyspreem, quan rebutgem, quan ens revelem davant de situacions difícils de la vida, perdem una gran ocasió de créixer com a persones, d'adquirir força, paciència i experiència que el pas dels anys la vida ens procura.

El tarannà i la vàlua d'una persona es deixen veure, precisament, en els moments de dificultat, de malaltia... La vida és una gran lliçó; cal saber escoltar-la i aprendre-la.

M. DOLORS PUIG USTRELL
Terrassa

100 nens morts en un naufragi a la Mediterrània

Recentment van naufragar i van morir ofegats, davant de les costes de Malta, més de 500 persones, entre les quals hi havia 100 nens. Tots ells eren immigrants o cercaven refugi i asil escapant de la guerra i la fam. El cert és que, a la nostra societat europea del benestar, la notícia ha passat sense pena ni glòria, gairebé inadvertida per la premsa i els mitjans. El naufragi sembla que no va ser per causes del mal temps al mar sinó per les lluites de dos bàndols rivals de traficants de persones o màfies. El tràfic de persones és ara més rendible que la droga i amb menys riscos per a aquests moderns negrers. Quina culpa tenien els nens morts que a Síria, l'Iraq, Gaza, Líbia o Somàlia estiguin en guerra o que siguin perseguits ells i els seus pares per la tendència religiosa que tenen i que ni ells saben quina és? Europa, que tot ho sap o ho pot saber, que detecta una agulla en un pallar, comet un greu pecat d'omissió en no prevenir i lluitar contra les màfies, i actuar en casos com aquests. Com a societat moderna i defensora dels drets i valors humans, ens ho hem de fer mirar i no girar el cap a un altre costat. Ens ha de caure la cara de vergonya!

EDUARD SAGARRA
President de l'Associació per a les Nacions Unides
Barcelona

Edith Stein

El santoral del *Full dominical* del 3 d'agost deia «santa Edith Stein, màrtir a Auschwitz» i *Catalunya Cristiana* feia referència que santa Beneta de la Creu va morir al camp d'extermini d'Auschwitz l'any 1942. Es despatxava la notícia amb quatre paraules i una línia, respectivament.

El decés en si mateix possiblement no necessitava de més extensió, però el fet d'on la van matar i de quina forma sí que, al meu entendre, necessitaven d'algunes informacions complementàries als lectors, extensives al record de la mort de tants altres màrtirs, de totes les edats. Ressalto el fet que van morir en camps de concentració, de treball i sobretot d'extermini de l'Alemanya nazi.

Entenc que poden tenir sobrada cabuda en el vostre setmanari catòlic, que supera amb escreix les vint pàgines i els trenta articles.

PERE MASÓ BOFILL
Girona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les quinze línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Consumisme

Conec una persona que es dedica a comprar sense solta ni volta. Té casa seva plena de coses superflues. Diu que per a ella, «comprar és una teràpia». I quan se'n va de compres, és terrible. Compra tot allò que vol i sense necessitat. Diu que pot fer-ho i punt. És correcta aquesta manera d'actuar?

Em sembla una consulta interessant. No sap vostè com n'estan, de plenes, moltes llars de coses inútils i superflues quan tantes cases estan buides del més elemental. Serà bo recordar que «la utilització del mateix poder adquisitiu s'ha d'exercitar en el context de les exigències morals de la justícia i de la solidaritat, i de responsabilitats socials precises» i que «no s'ha d'oblidar el deure de la caritat, és a dir, el deure d'ajudar amb allò nostre superflu i, de vegades, fins i tot amb allò nostre necessari, per donar al pobre l'indispensable per viure». No és la meua opinió particular. És l'ensenyament de l'Església qui ens ho diu en aquest text tan poc conegut i que no em canso de recomanar: el Compendi de la Doctrina Social de l'Església. Per a un cristià la caritat no és mai una cosa optativa. Conec molts compradors compulsius que també fan teràpia de «compres». Des del punt de vista espiritual, és una teràpia molt perillosa. És el mal del consumisme tan poc raonable i que pot ser expressió d'un gran egoisme i d'insolidaritat. En el text magisterial esmentat, l'Església considera que «el fenomen del consumisme produeix una orientació persistent cap al "tenir" en lloc de cap a l'"ésser"». Es dona aquesta mentalitat segons la qual «tant tens, tant vals». I ja sabem que a l'hora de la mort ho deixarem tot.

Cal esforçar-se per construir «estils de vida, segons els quals la recerca de la veritat, de la bellesa i del bé, així com la comunió amb els altres homes per a un creixement comú siguin els elements que determinin les opcions del consum, dels estalvis i de les inversions». És innegable que les influències del context social sobre els estils de vida són notables i no deixa de ser un gran escàndol l'ostentació de luxe i malbaratament que es fa a l'aparador de certs mitjans de comunicació quan gran part de la població ho passa malament i molts viuen en la pobresa. A la cobdícia se li afegeix l'escàndol. A veure si es posa de moda com a «teràpia» compartir i fer participar els pobres almenys d'allò que és superflu.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Cent anys fent camí a Argentona

Mn. Alex Marzo

Aquest títol correspon a la sardana que es va estrenar la passada diada de Montserrat al Centre parroquial d'Argentona. El 25 de juliol del 1914, el vicari de la parròquia, el beat Josep Samsó i Elias, juntament amb altres laics, van instituir el Patronat Obrer de Sant Isidre per a la formació dels infants i joves. Després de la guerra, el rector de la parròquia de Sant Julià d'Argentona va impulsar novament l'entitat amb el nom de Centre parroquial.

Aquest any, el Centre celebra el seu centenari. Són moltes les activitats que ja s'han dut a terme, com l'aplec de sardanes per la Mare de Déu de Montserrat o la romeria al santuari, atès que l'entitat té com a patrona la Verge montserratina. També altres activitats com els tradicionals *Pastorets*, que han acompanyat ininterrompudament aquests anys, així com activitats per als infants i joves: futbol, ping-pong, escacs, casal d'estiu i un reguitzell de trobades i festes.

Missa commemorativa

L'acte central del centenari es va celebrar el 25 de juliol, festivitat de Sant Jaume, amb una missa concelebrada pels antics consiliaris i els sacerdots veïns, i presidida pel cardenal arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. Encara que ja eren ben a prop les vacances i era un dia laborable, el temple parroquial es va omplir per celebrar l'acció de gràcies.

A la missa van participar els diferents presidents de l'entitat, els membres de la Junta del Centre i les autoritats de la vila. El cardenal va recordar la necessitat que té tota parròquia de tenir un espai per poder compartir la vida des de la fe cristiana. El dissabte següent es va celebrar un sopar popular amb motiu d'aquest centenari.

Però aquest acte no esgota les celebracions, que duraran fins al Nadal. Aquest setembre celebrem la

Enguany el Centre parroquial d'Argentona celebra el seu centenari

festa litúrgica del beat Josep Samsó. Un moment important que el Centre parroquial va recordar amb una missa i amb una diada festiva de caire infantil amb llocs i activitats diverses el diumenge 7 de setembre.

Aquesta celebració expressa la vitalitat que té encara el Centre parroquial d'Argentona, que ha esdevingut un referent com a entitat parroquial però oberta al poble que cerca la formació cristiana d'infants i joves.

Nou curs de la Pastoral del Sord de Barcelona

Pastoral del Sord

Com cada any, el darrer cap de setmana de setembre celebrem el Dia Internacional de les Persones Sordes. Aquest estiu s'ha celebrat a Barcelona la XXIV Trobada Nacional de la Pastoral del Sord, i hem constatat que procura oferir l'atenció pastoral en tot el que normalment trobem a les parròquies, adaptada a les dificultats de comprensió i expressió que poden tenir les persones amb discapacitat auditiva, sordes o sordcegues. Aprofitem l'ocasió per demanar la vostra pregària per aquest món de silenci.

La novetat d'enguany és que, gràcies a www.nazaret.tv, setmanalment, a més de la gravació, oferim la retransmissió en directe de la missa dominical interpretada amb Llengua de Signes (LSC) els dissabtes i vigílies a les 18.30. Un altre mitjà molt útil per a les persones sordes que no poden assistir a una missa interpretada es pot veure a www.pastoraldelsord.org, on es facilita que l'entenguin millor quan participin en una missa d'oients.

Activitats diverses

Les activitats setmanals programades per al nou curs són les següents:

- Missa celebrada en llengua de signes: dissabtes i vigílies a les 18.30.
- Confessions, des de mitja hora abans de la missa.

- Grup de litúrgia, dissabtes a les 17.45.
- Adoració eucarística, primer dissabte de mes de 17.45 a 18.15.
- Trobada de formació cristiana, dissabtes de 19.30 a 20.15.
- Grup de joves, un dissabte al mes a les 19.30.
- Trobada de matrimonis joves, un dissabte al mes a les 19.30.

- Catequesi d'infants i joves, dissabtes a les 17.30 o dijous a les 18.00.
- Reforç logopèdic i escolar, dimarts i dijous de 18.00 a 19.30.
- Orientació familiar per a parels, un dimarts al mes de 18.45 a 19.30.
- Activitats formatives per a adults, dimarts i dijous de 17.00 a 19.00.
- Formació de col·laboradors i pràctica de LSC, dimarts de 17.00 a 18.00.
- Adaptació de la Bíblia amb llengua de signes, dijous de 16.00 a 18.00.

Per a alguna atenció pastoral (catequesi de primera comunió o de confirmació, preparació al baptisme o al matrimoni, orientació familiar, visites a malalts, celebracions exequials, acompanyament, consultes...) cal adreçar-se a Mn. Xavier Pagès Castañer, els dimarts, dijous o dissabtes a la tarda, als locals de la parròquia de Santa Teresa de l'Infant Jesús (Via Augusta, 68, entrada pel jardí del c/ Sant Marc o c/ Benet Mercadé, 25, Barcelona).

Per a més informació: tel. 619 672 691, pastoralsord@arqbcn.org, www.pastoraldelsord.org, facebook.com/PastoraldelSord, twitter.com/PastoraldelSord.

Paraula i vida

Una mística «dels ulls oberts»

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Comentant la propera fase del Congrés que celebrarem a Barcelona sobre la pastoral de les grans ciutats, vaig recordar un document cristià del principi del segle II de l'era cristiana, la famosa *Carta a Diognet*. És un text emblemàtic de com era la presència cristiana en aquella societat majoritàriament pagana, en la qual els cristians eren una minoria, però una minoria amb consciència de fer una aportació valuosa i nova a tota la societat. Ho vivien amb il·lusió i amb humilitat, sovint també enmig de la persecució i de les incomprendensions. No podem dir que és un reflex de la vida dels cristians en les grans ciutats modernes? I què hem fer els cristians en el medi urbà? Per respondre a això, fem aquest congrés. Tanmateix, em sembla que hi ha uns punts que sobresurten en els treballs realitzats fins ara, que veurem com són valorats en la fase final. Primerament cal crear cèl·lules comunitàries de la fe; és a dir, veritables comunitats cristianes. En una situació de pluralisme cultural i religiós —fins i tot, sovint,

areligiós—, o el creient té un lloc d'abric i d'ajuda o no podrà subsistir com a tal. Necessita el suport i el recolzament d'unes comunitats cristianes, la companyia propera i cordial d'altres persones que, com ell o com ella, viuen a la intemperie i volen ser testimonis del Crucificat i Ressuscitat en aquestes circumstàncies. I, en segon lloc, cal que sigui una fe amb sensibilitat solidària. Això també ens arriba des dels primers temps, com ens va recordar Benet XVI en la seva encíclica sobre la caritat. Els primers cristians eren tan solidaris que fins i tot suscitaven l'admiració de l'emperador Julià, anomenat l'*Apòstata* perquè volia tornar al paganisme com a religió hegemònica de l'imperi, però que recomanava copiar dels cristians el seu sentit social, les seves xarxes d'ajuda material als més febles de la societat.

El cristianisme no pot perdre la passió per la justícia en un món de tantes desigualtats injustes. I no és una tasca fàcil. L'Església no pot assumir la responsabilitat de fer, ella sola, la societat més

justa possible. Però no es pot desentendre dels problemes socials i dels pobres. El papa Francesc vol «una Església pobra i per als pobres». Els cristians, en el món plural i secularitzat d'avui, estem cridats a viure l'experiència del Déu que és amor i que se'ns ha manifestat en Crist com a autodonació de Déu Pare i del seu Esperit. El centre de la vida cristiana no pot ser un altre que l'amor a la persona de Jesucrist.

A això es referia el teòleg Karl Rahner quan, parlant de l'espiritualitat del futur, escrivia que «el cristià de demà serà místic o no serà cristià». Estem cridats a viure la mística, però una «mística dels ulls oberts», com diu el teòleg Joan Baptista Metz en una expressió molt gràfica. Amb *ulls oberts* es vol dir amb una mirada realista a l'entorn, amb una mirada de compassió envers les necessitats del present. Es tracta d'unir aquests dos elements clàssics: mística i solidaritat, contemplació i acció. Elements que tenen el centre en l'amor a Déu i en l'amor i el servei als germans.

Als quatre vents

Beat Àlvar del Portillo

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Aquest dissabte, 27 de setembre, s'ha celebrat a Madrid un esdeveniment que suposa una alegria per a l'Església i que per a mi representa una emoció particular: la beatificació d'Àlvar del Portillo, primer successor de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer al capdavant de la Prelatura de l'Opus Dei. La sort d'haver conviscut amb ell onze anys a Roma, des de la meua arribada a la Ciutat Eterna, l'any 1962, coincidint amb l'inici del Concili Vaticà II, m'ha portat a acceptar la invitació a pronunciar diverses conferències que m'han sol·licitat sobre la figura d'aquest nou beat. Són records de la meua joventut —vaig arribar a Roma quan tenia 18 anys— però també reflexions de la maduresa, quan he pensat en les qualitats que l'adornaven i en les seves virtuts, exercides amb heroisme enmig de la vida ordinària.

Vull compartir amb els seguidors d'aquesta glossa

Als quatre vents les notes més excel·lents de la seva personalitat, que he posat en relleu en aquestes intervencions, sense deixar d'advertir que el beat Àlvaro del Portillo no és només una referència per als fidels de l'Opus Dei, sinó patrimoni de tota l'Església.

Encara que en podrien ser més, destacaria de la meua experiència amb ell, algunes notes principals, començant per la de la seva senzillesa. Era la més destacada per als qui sabíem què representava qui va ser durant quaranta anys la mà dreta del fundador. Mai no es va donar la més mínima importància, sinó tot al contrari: la seva aspiració era passar desapercbut.

La seva serenitat era una altra nota destacada. Mai no el vaig veure perdre-la ni un moment, ni mai no el vam veure enfadat o angoixat. Tampoc recordava amb rancor episodis de la seva vida tan

dramàtics com quan li van obrir el crani colpejant-lo amb una clau anglesa, en sortir de fer una catequesi a Vallecas, o a la presó de San Antón, de Madrid, durant la guerra, quan diverses vegades li va ser posada una pistola a la templa simulant la seva execució.

La seva fidelitat a la vocació de lliurament a Déu i la seva lleialtat amb sant Josepmaria van ser un exemple. Com el seu amor a l'Església i els seus esforços en servir-la, treballant durament en el Concili Vaticà II i en secundar totes les iniciatives dels pontífexs. La presència de Joan Pau II a la vetlla de les seves restes mortals és símbol de com n'era, d'apreciat, el seu treball efectiu i discret. Com molts tarragonins, agraeixo a Déu la possibilitat de viatjar a Madrid per assistir a la beatificació d'aquesta gran personalitat de l'Església del nostre temps.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

ELS PELEGRINS HAN ASSISTIT DES DE PRIMERA FILA A L'AUDIÈNCIA AM

Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana», aniversari a

Jaume Aymar, Núria Ortín, Ramon Ollé i Pere Grau van saludar el Papa gràcies al cardenal Martínez Sistach.

Moment de la missa a bord del vaixell.

Ignasi Miranda

Un centenar de persones van completar, entre el 15 i el 19 de setembre, un pelegrinatge a Roma organitzat pel Club+Amics amb motiu dels 20 anys de Ràdio Estel i dels 35 del setmanari *Catalunya Cristiana*. L'expedició, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach i gestionada per Ruth Travel, va començar el dilluns 15 a la nit amb la travessia amb vaixell de Grimaldi Lines des de Barcelona fins al port de Civitavecchia. Entre dimecres a la tarda i dijous al matí, el grup va visitar les quatre basíliques majors: Sant Pere del Vaticà, Santa Maria la Major, Sant Pau Extramurs i Sant Joan del Laterà (catedral de Roma).

Dijous 18, últim dia en terra romana, els pelegrins van fer una visita panoràmica per la ciutat i, al migdia, van participar en l'eucaristia a la basílica de Sant Sebastià de les Catacumbes, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, que és titular d'aquest temple com a purpurat, i concelebrada pels sacerdots Jaume Aymar, Alfred Sabaté, Josep M. Vendrell i Muhire Wilson, amb l'assistència dels diaques Aureli Ortín i Ramon Ollé.

En l'homilia, l'arquebisbe de Barcelona va destacar la importància de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, dos mitjans «cridats a respondre, com va fer sant Pere, a la pregunta sobre qui és Jesús». La celebració, votiva de Sant Pere i amb pregària pel seu successor Francesc, va tenir moments emotius, sobretot el cant del *Virolai* a la Mare de Déu de Montserrat al final. A més, el P. Carlo, rector de la basílica i superior de la comunitat franciscana que l'atén, va explicar els principals trets característics del temple dedicat a Sant Sebastià, amb l'ajuda d'una guia. Al final, tot el grup es va fer una fotografia amb el cardenal Martínez Sistach i els concelebrants i assistents.

Audiència «privilegiada» amb el Papa

D'altra banda, els participants en el pelegrinatge de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel van ser el dimecres 17 al matí, en primera fila, a l'audiència general del papa Francesc. En la catequesi, que seguia la sèrie dedicada a l'Església, el Sant Pare va recordar la

Ignasi Carbonell

B EL PAPA

ny Roma

seva dimensió catòlica, que vol dir universal, i també apostòlica. «L'Església té la missió d'anunciar l'amor de Déu d'un cap a l'altre de la terra», va dir.

En aquesta línia, el Pontífex va assegurar que, «en continuïtat amb els primers apòstols, l'Església ha estat enviada per tot arreu per anunciar el missatge de Jesús i la tendresa i el poder de Déu».

Durant la catequesi, el Sant Pare va fer una crida als joves presents perquè escoltin Déu «i es plantegin la possibilitat de ser missioners, perquè l'Església els necessita». El Papa va tornar a mostrar gran proximitat amb les desenes de milers de persones presents aquest dimecres a la plaça de Sant Pere, des del recorregut inicial fins al final, moment en què va saludar personalment el cardenal Martínez Sistach, el director dels dos mitjans, Jaume Aymar, el delegat de Mitjans de l'Arquebisbat de Barcelona, Ramon Ollé, la directora del Club+Amics, Núria Ortín, i el tresorer del Club+Amics, Pere Grau.

A banda de les salutacions als grups lingüístics, amb un record especial per als procedents de Terra Santa i també per als esposos acabats de casar, Francesc va impartir la benedicció que va posar el punt final a la trobada, també amb el Pàrenostre cantat en llatí. La salutació al grup de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana* va arribar per boca del presentador de l'audiència, que va recordar els dos mitjans, amb la presència de «la direcció, i tots presidits pel cardenal Lluís Martínez Sistach».

Valoracions molt positives

El pelegrinatge es va acabar amb la tornada en vaixell de Roma a Barcelona entre dijous 18 a la nit i divendres 19 a la tarda. Tots els participants han valorat molt positivament l'experiència, que també va incloure a l'anada un programa especial des del vaixell emès per

Grup de joves al vaixell de Grimaldi Lines.

Ràdio Estel, l'Eucaristia a bord i una conferència del cardenal Martínez Sistach sobre el papa Francesc.

Entre els comentaris expressats públicament, destaca el d'una dona invident, que va perdre la vista ara fa cinc anys, i que va expressar amb molta profunditat «el do rebut en

aquest pelegrinatge, sobretot el de la confirmació en la fe que arriba al cor malgrat les limitacions físiques». També Pere Grau, tresorer del Club+Amics, va subratllar «l'emoció del moment de participar en l'audiència, no tant per la proximitat física del Sant Pare, sinó sobretot pel punt de trobada, que és el

fonament de la nostra fe». Igualment durant la tornada, els preveres Josep Maria Vendrell i Muhire Wilson van concelebrar també en l'eucaristia de comiat, igualment a bord, assistida pel diaca Aureli Ortín, que va pronunciar una homilia sobre el Déu que s'acosta a nosaltres i viu per sempre.

El cardenal Martínez Sistach va presidir la missa a Sant Sebastià de les Catacumbes, de la qual és titular.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI 2)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

SETEMBRE

28. DIUMENGE

Diumenge XXVI de durant l'any,
Verd. Lectures: Ezequiel 18,25-28 / Salm 24 / Filèmon 2,1-11 / Mateu 21,28-32
SANTORAL: Eustoqui, vg. i mr.; Simó Rojas, prev.
29. DILLUNS

Sants Miquel, Gabriel i Rafael (F),
Blanc. Lectures: Daniel 7,9-10.13-14 / Salm 137 / Joan 1,47-51
SANTORAL: Fratern, b.; Gudèlia.
30. DIMARTS

Sant Jeroni (MO), Blanc. Lectures: Job 3,1-23 / Salm 87 / Lluc 9,51-56
SANTORAL: Sofia, viuda.

OCTUBRE

1. DIMECRES

Santa Teresa de l'Infant Jesús (MO),
Blanc. Lectures: Job 9,1-12.14-16 / Salm 118 / Lluc 10,17-24
SANTORAL: Àurea, vg.; Petroni, b.

Lectures bíbliques

Diumenge XXVI de durant l'any

Lectura primera	Ez 18,25-28	Lectura segona	Fl 2,1-11
<i>Si el pecador es converteix i deixa de fer el mal, salvarà la seva vida</i>		<i>Tingueu els mateixos sentiments que heu vist en Jesucrist</i>	

Lectura de la profecia d'Ezequiel:

El Senyor diu: «Vosaltres penseu: No va ben encaminada la manera d'obrar del Senyor. Poble d'Israel, escolta bé això que et dic: No és la vostra manera d'obrar, i no la meva, la que va desencaminada? Si el just deixa d'obrar el bé, comet el mal i mor, morirà per culpa seva. Però si el pecador es converteix, deixa de fer el mal i obra amb justícia i bondat, salvarà la seva vida. Només que reconegui el mal que havia fet i es converteixi, viurà i se salvarà de la mort.»

Salm responsorial 24

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, que aprengui els vostres camins.
Encamineu-me en la vostra veritat, instruïu-me, perquè vós sou el Déu que em salveu; i cada moment espero en vós.

R. Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat.

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat i de l'amor que heu guardat des de sempre. No us recordeu dels pecats que he comès de jove, compadiu-vos de mi, vós que estimeu tant. **R.**

El Senyor, bondados i recte, ensenya el bon camí als pecadors. Encamina els humils per sendes de justícia, els ensenya el seu camí. **R.**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Germans, per tot el que trobeu en Crist de fortalesa d'ànima, d'amor que consola, de dons de l'Esperit, d'afecte entranyable i de compassió, us suplico que em doneu plenament el goig de veure-us units per uns mateixos sentiments i per una mateixa estimació dels uns pels altres, unànimes i ben avinguts. No feu res per rivalitat ni per vanagloria. Mireu els altres amb humilitat i considereu-los superiors a vosaltres mateixos. Que ningú no es guiï pels propis interessos, sinó que miri pels altres. Tingueu els mateixos sentiments que heu vist en Jesucrist: [ell, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes, i començant de captenir-se com un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeixin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.]

Al·leluia Jn 10,27

Les meves ovelles reconeixen la meva veu, diu el Senyor; També jo les reconec i elles em segueixen.

Evangelí Mt 21,28-32

Penedit del que havia fet, anà a la vinya.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Recaptadors i prostitutes us precedeixen en el regne

Els còdexs Beza, Vaticà i Sinaític presenten tres versions diferents de la paràbola. Tots tres parlen de dos fills, del gran i del petit, a qui un home invità a treballar a la seva vinya, però els accents són contraposats. Jesús reprèn una tradició oral sobre el do de la Torà que al Sinaí Déu va oferir a totes les nacions, però només Israel la va acceptar. Si ens atenem —com sempre— al Còdex Beza, «el primer» que invità fou el representant de les nacions. Déu, sota la capa d'aquest «home», les invità totes a treballar a la vinya del seu Projecte de Llei, però l'una rere l'altra refusaren la invitació: «No vull», si bé «més tard», a l'època de l'evangelista, s'hi repensaren i hi anaren: «Més tard, però, se'n penedí i anà a la vinya.» En canvi, «l'altre», Israel, si bé acceptà resoludament la invitació que Déu li va fer, després que les nacions l'haguessin plantat, i es mostrà disposat a anar-hi: «*¡Aquí estic jo, senyor! Hi vaig*», de fet no hi anà. Jesús planteja la pregunta: «*La voluntat del pare, ¿quin dels dos la va complir?*», fent ressaltar «la voluntat» de Déu «Pare», a qui celadament ha involucrat en la paràbola. La resposta dels summes sacerdots i els ancians no podia ser cap altra: «*El darrer*», és a dir, el poble d'Israel que acceptà la Torà i de qui ells es vanagloriaven de representar-lo, prescindint de si havien o no complert la Llei. La rèplica de Jesús és contundent: «En veritat us dic que els recaptadors de tributs i les prostitutes us precedeixen en el Regne de Déu.» Per evidenciar-ho els ha contraposats als recaptadors, odiats pel poble, i a les prostitutes, que, quan Joan Baptista proclamava el camí que porta a la justícia social, li donaren l'adhesió, mentre que ells no el van creure. La darrera frase podria constituir un enigma, però és clara com el dia: «Tanmateix vosaltres, en veure-ho, més tard us *vau penedir* d'haver cregut en ell», en adonar-se que els pagans ja entraven en la comunitat del Regne.

Els publicans i les dones de mala vida us passen al davant

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: «Què us en sembla? Un home que tenia dos fills va dir al primer: "Fill meu, vés a treballar a la vinya, avui." Ell respongué: "No hi vull anar." Però després se'n penedí i hi anà. El pare digué això mateix al segon i aquest li respongué: "Hi vaig de seguida, pare." Però no hi anà. Quin d'aquests dos va fer el que el pare volia?» Li responen: «El primer.»

Jesús els diu: «Us dic amb tota veritat que els publicans i les dones de mala vida us passen al davant cap al regne de Déu, perquè ha vingut Joan amb la missió d'ensenyar-vos un bon camí, però vosaltres no l'heu cregut, mentre que els publicans i les dones de mala vida sí que l'han cregut. I vosaltres, ni després de veure això, encara no us en penediu ni voleu creure'l.»

Celebrem-ho! Meritxell, nova basílica d'Andorra

El mes passat parlàvem de la Mare de Déu d'agost, aquest mes de setembre parlem de la Mare de Déu de Meritxell, i en podríem parlar de moltes altres com Núria, Urgell, Sagristia, Tura, Claustre... i el mes vinent és el mes del Rosari, del Pilar... Cada mes podríem parlar de la Mare de Déu, però avui dedico el meu escrit a la Mare de Déu de Meritxell, perquè el seu santuari ha estat distingit, pel papa Francesc, amb el títol de basílica menor, coincidint amb el centenari del patronatge sobre el Principat d'Andorra. Fou el dia de la festa del Naixement de la Verge Maria, 8 de setembre, festa nacional andorrana, que se celebrà l'eucaristia d'acció de gràcies en la concessió del títol de basílica menor. La missa, presidida per l'encara prefecte del Culte Diví, cardenal Antonio Cañizares, i concelebrada pel bisbe copríncep i el clergat andorrà, fou solemníssima, amb presència de les primeres autoritats del país, i cantada pel cor dels Petits Cantors del Principat d'Andorra, amb la participació de tot el poble. Litúrgicament, podem parlar d'una celebració exemplar, ja que tothom participava activament i no solament amb una participació externa de la seva presència física sinó també amb una intensa participació interna, amb el cor ardent i pietós per la gran devoció que els andorrans tenen a la seva patrona de Meritxell.

Fou una celebració explosiva i expansiva, tothom vibrava en aquesta festa d'agraïment per la concessió del títol de basílica menor que uneix l'Església andorrana més estretament a l'Església romana i a la persona del Papa. El capellà del santuari, Mn. Ramon, que té per confident Maria de Meritxell, explicava que la paraula *basílica* deriva del grec que vol dir «casa reial». Certament, de les paraules gregues *basileus* (rei) i *basilikos* (reial) s'aplicava la paraula *basilike* a la «casa règia». Aquest és el nom que a l'antiga Roma tenien els grans edificis de reunió com els tribunals o les llotges de negocis i contractes que no pertanyien al fur romà. En el segle IV amb aquesta forma arquitectònica basilical es construïren les grans esglésies cristianes en forma rectangular allargada, mentre que a Orient es construïen en forma arquitectònica circular. L'emperador Constantí fou qui va fer construir les grans basíliques que custodien els sepulcres dels apòstols Pere i Pau, i també a Terra Santa el sant sepulcre de Jesús. És per això que a Roma hi tenim les quatre basíliques majors: Sant Pere, Sant Pau, Sant Joan del Laterà i Santa Maria la Major; totes les altres que ostenten aquest títol basilical

són basíliques menors. Actualment aquest títol es concedeix a aquells temples que sobresurten per la seva capacitat, la seva història o per la gran vivència de fe d'una comunitat cristiana. Els símbols basilicals són el tintinacle, element d'honor que vol demostrar la unitat de l'Església amb el Sant Pare, i el conopeu, que indica que el lloc on està ubicat és casa del Papa. Els dos símbols ja llueixen a la nova basílica de Meritxell.

El petit país d'Andorra no tenia cap església basilical i per tant li pertocava que un dels seus temples ostentés aquest títol, i no podia ser altre que el santuari de Meritxell, que es troba situat geogràficament al centre del país i atrau la devoció de les set parròquies andorranes, que amb molta freqüència s'hi troben, i els fidels, per celebrar-hi els grans esdeveniments de la fe cristiana, així com també de la vida social, cultural i política. Des d'ara Meritxell tindrà gràcies pontificies, i els visitants podran obtenir indulgència plenària en ocasions especials. El poble andorrà i tot el bisbat d'Urgell ens sentim contents i celebrem aquesta prerrogativa papal vers la nostra terra. Això ens estimula a tots a viure amb millor fidelitat la fe cristiana que hem rebut dels nostres avantpassats i a re-fermar-nos en la devoció a la Mare de Déu.

F. Xavier Parés Saltor
Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpares@bisbaturgell.org

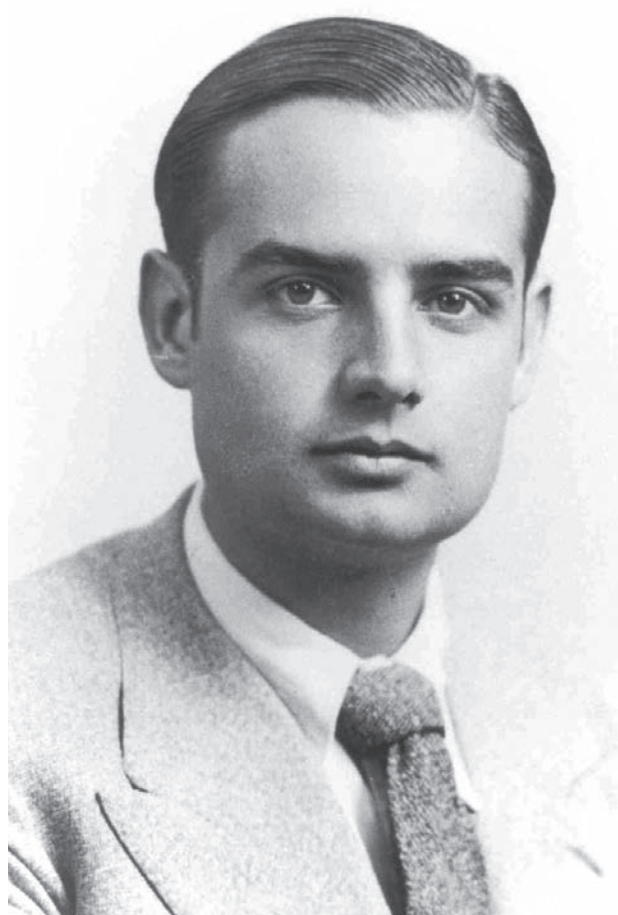
El sant de la setmana

Per Jordi Curcó

Beat Francesc Castelló i Aleu

- ✓ Nascut a Alacant el 19 d'abril del 1914
- ✓ Membre de la Federació de Joves Cristians de Catalunya
- ✓ El 29 de setembre del 1936 és afusellat pel fet de ser catòlic
- ✓ Beatificat l'11 de març del 2001

El 28 de setembre, en la vigília de l'aniversari del seu martiri, l'Església celebra a casa nostra i, molt especialment a la diòcesi de Lleida, la festa litúrgica del beat Francesc Castelló i Aleu. Nascut circumstancialment a Alacant el 19 d'abril del 1914, enguany se'n celebra el centenari. Fou batejat l'1 de maig del 1914 a la parròquia de Santa Maria d'Alacant.

El juny del mateix any, com a conseqüència de la mort del seu pare, Josep Castelló, la família retornà a la ciutat de Lleida, on tenen casa i família. Amb la mare i les seves dues germanes, Teresina i Maria, es traslladaran finalment a viure a Juneda, on la mare exercirà de mestra a l'escola. Fou a l'església d'aquest poble de les Garrigues que el 4 de maig del 1924 rep la Primera Comunió. El 10 de març del 1929 mor a Juneda la seva mare, Teresa, i els tres germans orfes de pare i mare retornen a Lleida, per anar a viure a casa de la seva tia Maria.

A Lleida Francesc Castelló realitzarà els seus estudis de batxillerat amb els germans Maristes i els estudis superiors a l'Institut Químic de Sarrià a Barcelona. L'any 1934 obté a la Universitat d'Oviedo la llicenciatura en Química i l'any següent entra a treballar com a químic a la Fàbrica Cros de Lleida. És en aquesta

etapa de la seva vida en què el jove Francesc destacarà per la seva militància cristiana com a membre de la Congregació Mariana i molt especialment de la Federació de Joves Cristians de Catalunya; amb una intensa vida espiritual, reflectida en tasques d'apostolat i en el lliurament generós als altres.

Arribà, però, l'1 de juliol de 1936, quan Francesc Castelló ingressà com a soldat de complement a l'exèrcit. Pocs dies després esclata la guerra civil i el 20 de juliol del 1936 és detingut i posteriorment conduït a la presó de Lleida. El 29 de setembre és jutjat a la Paeria pel tribunal popular, que el condemna a mort per haver-se declarat catòlic. És afusellat a mitjanit a les portes del cementiri de Lleida, té 22 anys. Hi anà cantant el *Crec en un Déu*. Abans però, escriu tres impressionants cartes de comiat: a les seves germanes i tia Maria, a la seva promesa Mariona i al seu director espiritual, el jesuïta P. Román Galan. Són el testimoni d'una joiosa acceptació del martiri i la premonició de la imminent glòria. L'11 de març de l'any 2001, el papa Joan Pau II beatificà Francesc Castelló i el presentà com a model de jove cristià, amb una vida viscuda en plenitud i coherent amb la seva mort martirial.

Sant Feliu de Llobregat

Tota una diòcesi cridada a consulta

Inici dels actes commemoratius del desè aniversari del bisbat de Sant Feliu

Samuel Gutiérrez
Sant Feliu de Llobregat

«El que hem fet i hem viscut com a diòcesi, creus que ha estat positiu?; com podríem millorar per ser més fidels al que Jesucrist demana a la nostra diòcesi?» Aquesta és una de les tres preguntes que Mons. Agustí Cortés ha llançat als seus diocesans amb motiu de la commemoració del desè aniversari del bisbat de Sant Feliu. És la seva particular «consulta» diocesana en un temps que ha qualificat de «revisió i acció de gràcies». «L'acció de gràcies serà l'eix central de la celebració del desè aniversari de la vida diocesana —ha assenyalat el prelat—. Però també volem aprofitar aquesta avinentesa per revisar-nos a la llum de l'Esperit i encarar el futur segons el que Ell ens demana.» L'objectiu és revisar i fer autocrítica de la pròpia història, però no des d'una perspectiva merament humana i triomfalista, sinó prenent com a referència l'eclesiologia de comunió impulsada pel Concili Vaticà II. «La mirada que som cridats a fer de la nostra història —ha subratllat el bisbe— no necessàriament coincideix amb les estadístiques. La revisió que volem fer és conseqüència de l'esperit de comunió trinitària que nosaltres voldríem realitzar plenament.»

Coincidint amb els 10 anys exactes de la presa de possessió de Mons. Agustí Cortés a Sant Feliu, el bisbe va convocar el 12 de setembre passat l'acte inaugural del desè aniversari de la diòcesi. Més d'un centenar de preveres, religiosos i laics es van donar cita a la Casa de l'Església per continuar caminant plegats en aquesta «aventura de l'Esperit». «Han passat deu anys de l'inici de la diòcesi —apuntava Amparo Gómez, cap de premsa, en la benvinguda—. Donem gràcies a Déu per tanta vida, però, ahora, volem posar damunt la taula tot aquest recorregut per valorar-lo serenament, mirar d'on venim, on som i discernir cap a on ens cal caminar, millorant, esmenant, reorientant, si cal, sentint-nos poble de Déu, poble en marxa, al servei de Crist i de l'Església.»

Dates importants

La commemoració dels 10 anys de vida diocesana a Sant Feliu tindrà també dos moments significatius més: el 10 de gener del 2015, quan es presentin els resultats de la revisió i els objectius pastorals; i el 17 de maig del 2015, amb la convocatòria d'una gran trobada diocesana a Montserrat, donant gràcies a l'Esperit als peus de la Mare de Déu, patrona de la diòcesi.

Juntament amb els materials que s'han editat per a l'ocasió, la diòcesi de Sant Feliu ha preparat també, en el marc festiu de l'aniversari, un vídeo, a l'abast de tothom, que recull sintetitzats en pocs minuts la història i la vida d'aquesta senzilla però engrescadora realitat eclesial. Hi intervenen alguns

La Casa de l'Església va aplegar representants de les diverses comunitats.

El bisbe Agustí amb alguns dels seus col·laboradors.

dels actors més compromesos en aquesta aventura de l'Esperit, encapçalats pel mateix bisbe, que apunta amb claredat el repte de continuar creixent com a Església. El bisbe ha insistit també en la importància de seguir prioritant allò substancial, és a dir, la vida i l'esperit sobre la forma i l'estructura. Per això, tot i les fites aconseguides —algunes de molt evidents i reeixides, com la inauguració de la Casa de l'Església—, cal preguntar-se sobretot avui què diu l'Esperit Sant a la diòcesi de Sant Feliu.

Durant el mes de setembre, aprofitant el seu espai setmanal a la glossa dominical, Mons. Agustí Cortés ha volgut treballar especialment amb els seus diocesans diversos aspectes importants del discerniment: «Els nostres ulls avui no poden ser uns altres, sinó els ulls de la fe. Hi ha qui afirma que la fe no és

«Volem aprofitar l'aniversari per revisar-nos a la llum de l'Esperit i encarar el futur segons el que Ell ens demana»

res més que una nova forma de veure la realitat: Déu, el món, la història, nosaltres mateixos... Una mirada que, lluny de deformar la realitat, en descobreix els secrets profunds, amb tota la seva ambigüitat, dolents i bons, les seves llums i les seves ombres.»

L'acte d'inici del desè aniversari de la

vida diocesana a Sant Feliu es va tancar amb una solemne i festiva eucaristia a la catedral de Sant Llorenç. La imatge que expressava millor el que s'estava vivint la va tornar a insinuar el bisbe Agustí Cortés, implicadíssim des de la seva arribada en aquest camí de comunió: «La primera assemblea de l'Església, expectant, disposada a rebre la força de l'Esperit, enmig de la qual hi ha Maria. Es respira en el silenci complicitat, memòria, tensió vers el futur, pregària... i, sobretot, una mateixa força de l'amor compartit, que travessa els braços i les mans unides. Una mateixa mirada, posada no en cadascú, ni en els altres, sinó en l'endemà, on espera el món i potser els braços de Jesucrist que voldran regalar-nos altres reptes, altres dons, una nova participació en la plenitud futura.»

En la seva homilia, el prelat va engrescar l'assemblea, encapçalada pels pastors, a continuar caminant més enllà del triomfalisme: «Alguns expressen enyorança i tristesa, uns altres critiquen buscant culpables. Nosaltres sabem que els passos d'una Església en camí s'han d'ajustar al ritme de l'Esperit i a la lògica de Déu.» Dues conviccions guien aquest camí amb fermesa i claredat. La primera, que per servir la diòcesi de Sant Feliu cal estimar-la. Però no per obligació, sinó «perquè el seu ésser concret ens ha guanyat el cor». La segona convicció és que la petita i pobra vinya que és la diòcesi de Sant Feliu està en mans del Senyor. Ell n'és l'amo. «Vivim de la fecunditat de l'amor que brolla des de la creu de Jesucrist —ha acabat dient el bisbe—. És per això que, a fi de tastar el goig de l'esperança caldrà, en primer lloc, renunciar a tota pretensió d'esdevenir protagonistes, amos i senyors de la vinya i del treball.»

Girona

Doble ordenació a la catedral

Pere Narbon esdevé nou prevere i Manel Masvidal, diaca camí del presbiterat

Víctor Gay
Girona

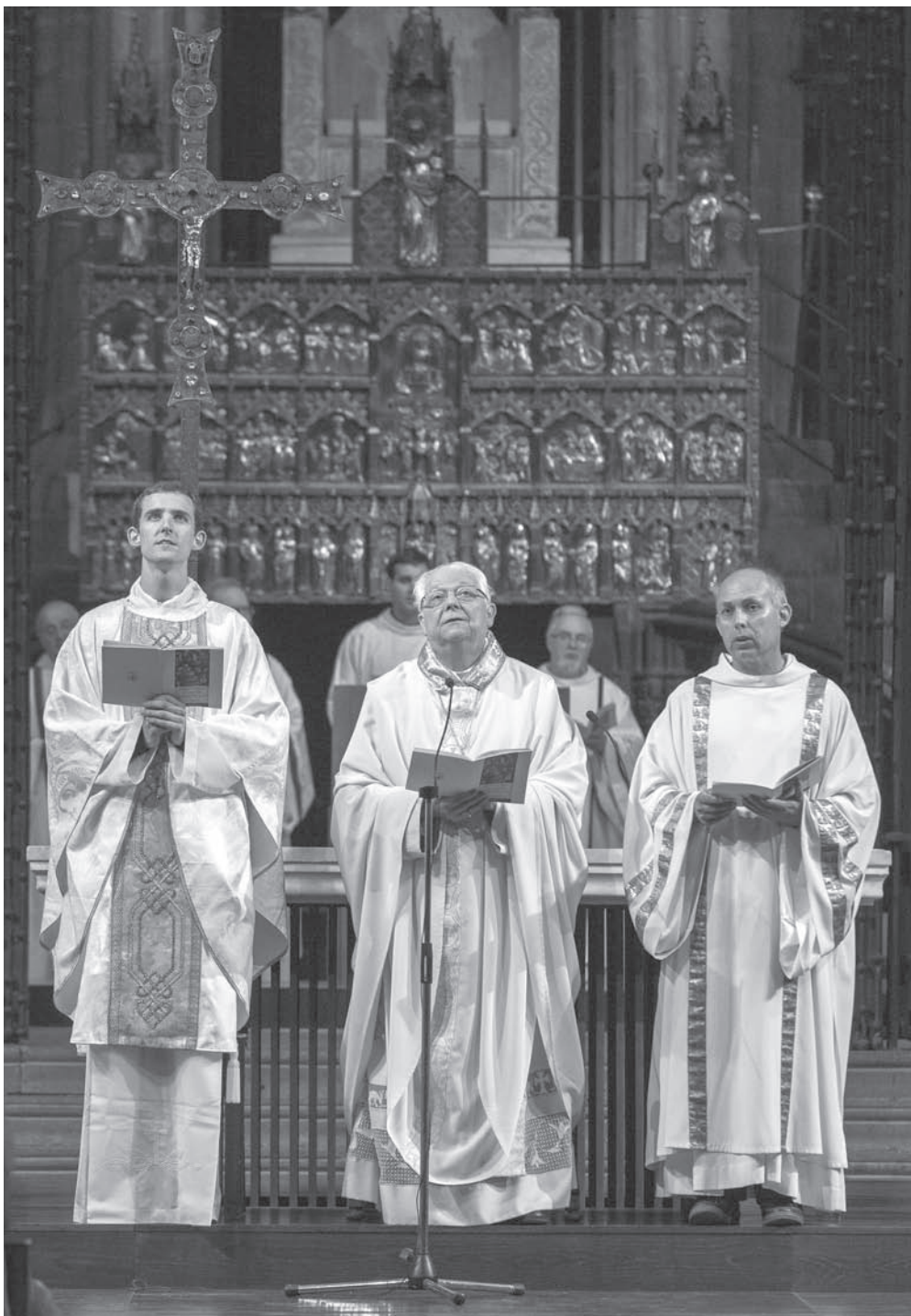
La tarda del diumenge XXV de durant l'any la catedral de Girona s'ompli de gom a gom. Fins i tot mancaren seients, malgrat que s'havien incorporat 300 cadires suplementàries. L'esdeveniment s'ho mereixia: una doble ordenació. El diaca Mn. Pere Narbon seria ordenat prevere, mentre que Manel Masvidal ho seria com a diaca camí del presbiterat.

De fet una generació separa l'un de l'altre. El nou prevere és nascut a Barcelona, el 1967, format en periodisme i enginyeria, ha treballat com a professor auxiliar en una escola de Primària i Secundària, fins que encaiminà la seva vocació al sacerdoci. S'ha format a la Universitat Gregoriana de Roma. Actualment servia la parròquia de Sant Martí de Palafrugell. Havia estat ordenat diaca també a la seu gironina el darrer 23 de març d'enguany. El nou diaca, Manel Masvidal i Castro, va néixer a Canet de Mar, l'any 1958. Durant quinze anys ha treballat com a funcionari en centres penitenciaris, després de fer estudis de psicologia. Ha fet els estudis de grau a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona. Pastoralment ha servit les parròquies de Caldes de Malavella, Banyoles i, fins a la seva ordenació, a la de Santa Maria de Pineda de Mar.

El sentit del ministeri

Dos eixos s'establiren en l'homilia del bisbe Francesc: d'una banda, l'autèntic sentit dels ministeris sacerdotal i el diaconal i, de l'altra, la celebració que s'esqueia el mateix dia de la dedicació de la catedral.

«L'exercici dels vostres ministeris no consisteix a realitzar unes activitats, més o menys nombroses i diverses, sinó a adoptar un estil de vida que us porti a esdevenir pàgines vives de l'Evangeli», va dir el bisbe Francesc Pardo. També es va referir a la necessitat que té l'Església que és a Girona de noves vocacions al ministeri ordenat que, com asse-

El bisbe Francesc Pardo entre els dos ordenats.

Àngel Almazan

«L'exercici dels vostres ministeris no consisteix a realitzar unes activitats, sinó a adoptar un estil de vida que us porti a esdevenir pàgines vives de l'Evangeli»

nyalà, pot cridar nois i persones ja adultes, sempre que siguin capaces de respondre-hi amb generositat i disposició.

Seguí amb referència a la celebració del 976è aniversari de la dedicació de la catedral. Assenyalà que s'havia escollit aquesta data per a les ordenacions per donar sentit al fet que els nous ministres són «pedres vives» de l'Església, no només de la que es fa present a Girona. Assenyalà que es tracta de ministres de l'Església universal, malgrat que estiguin inordinats a la diòcesi de Girona.

Una festa diocesana

La celebració, iniciada a les sis de la tarda, com s'ha dit fou envoltada d'una multitudinària presència de fidels que superà les previsions dels organitzadors. Eren nombrosos els familiars, amics i feligresos, alguns desplaçats en autocar per fer costat al nou prevere i diaca.

Van concelebrar 42 preveres assistits per sis diaques. També hi eren presents alguns companys de Mn. Pere Narbon del Col·legi Espanyol de Roma. Precisament pensant en ells, el bisbe Francesc Pardo els va adreçar una salutació i va llegir una part de la seva homilia en llengua castellana. Els cants van ser a càrrec de la Capella de Música de la seu, dirigida per Mn. Frederic Pujol, mestre de capella.

En finalitzar, Mn. Pere Narbon, en nom propi i en el del seu company, va adreçar unes paraules d'agraïment a tots els assistents, a qui els va demanar el seu suport per mitjà de la pregària.

A partir d'ara, Mn. Manuel Masvidal exercirà el seu ministeri a les parròquies empordaneses de Borrassà, Cabanelles, Ermedàs, Espinavessa, Lladó, l'Estela, Navata, Ordis, Pontós, Romanyà d'Empordà, Sant Martí Sesserres, Taravaus, Vilademires i Vilamalla.

Mn. Pere Narbon ho farà en qualitat de vicari a las parròquies del Baix Empordà de Palafrugell, la Bisbal d'Empordà i altres parròquies dels entorns.

Solsona

El bisbe Novell aposta per la vida

Redacció / Solsona

Coincidint amb la celebració, el 21 de setembre passat, de la Marxa per la Vida, Mons. Xavier Novell ha volgut compartir amb els seus diocesans un somni personal: obrir una casa o un petit bloc d'apartaments per acollir dones embarassades que desitjarien tirar endavant l'embaràs, però que sense ajuda no s'hi veuen amb cor.

A través de la seva glossa dominical,

el bisbe de Solsona ha llançat una crida a fer aquest pas i per això n'ha demanat voluntaris: «Cal que aparegui un grup de persones voluntàries disposades a fer-la funcionar. El problema no és on ho podem fer, perquè allà on hi hagi aquest equip de gent il·lusionada trobarem l'equipament.» «Si sóc jo el qui he de cercar gent, engrescar-la —reconeix—, encara hi estarem a temps. Però si sou vosaltres els qui m'empenyeu, aviat el nostre petit sí a la vida serà

una realitat. Quan ho tinguem, farem també la nostra humil i esperançada Marxa per la Vida.»

Davant la polèmica i el retard en la seva aprovació de la nova llei de protecció de la vida del concebut i dels drets de la dona embarassada, Novell s'ha mostrat rotund en el seu suport a la vida, en la línia del que ja ha manifestat el papa Francesc: «Aquest no és un afer subjecte a suposades reformes o modernitzacions. No és

progressista pretendre resoldre els problemes eliminant una vida humana.» A partir d'aquestes intuïcions, el bisbat de Solsona fa algun temps que cerca «accions i instruments concrets per ajudar aquelles dones afligides o desesperades a causa d'un embaràs no desitjat». «Crec que la Marxa per la Vida a la nostra diòcesi —ha manifestat el prelat solsoní—, de moment, ha de ser una invitació a fer alguna cosa concreta en aquesta direcció.»

Barcelona

Inaugurats els jardins Rosa Deulofeu

Un interior d'illa de l'Eixample porta el nom de la qui va ser delegada de Joventut

Joan Piñol
Barcelona

«Per a un jardí no hi ha res millor que posar-hi una rosa.» D'aquesta manera senzilla i tendra, el pare de Rosa Deulofeu va expressar el que sentia en la inauguració dels jardins dedicats a la seva filla. El fet que la ciutat de Barcelona hagi dedicat un espai a una jove cristiana demostra la petjada que ha deixat la Rosa. Els jardins es troben a l'interior d'una illa de cases de l'Eixample, on antigament hi havia la fàbrica Bayer, entre els carrers París i Còrrega i Viladomat i Calàbria. Ocupa 3.680 metres quadrats i es tracta d'un dels interiors d'illa més grans de l'Eixample. L'Ajuntament de Barcelona va aprovar el març del 2011 dedicar un espai a la Rosa Deulofeu després que diverses persones i entitats ho proposessin.

L'acte d'inauguració dels jardins va tenir lloc el 20 de setembre al matí. Sota un sol de justícia, unes 150 persones es van aplegar a l'interior d'illa per recordar la traspasada delegada de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona. Familiars, amics, sacerdots i molta altra gent que havia conegut la Rosa Deulofeu van voler convertir l'acte d'inauguració en un veritable homenatge. Igualment, moltes personalitats del món polític van voler ser-hi presents, començant per l'alcalde de Barcelona, Xavier Trias. Entre els presents, hi havia un dels impulsors de la iniciativa de dedicar un espai a la Rosa Deulofeu, el regidor del PP Xavier Mulleras, el primer tinent d'alcalde Joaquim Forn, el regidor de l'Eixample Gerard Ardany i el director general dels Mossos d'Esquadra, Albert Batlle. L'alcalde va recordar que els interiors d'illa són un espai per a la convivència, un lloc de trobada i descans per als veïns. «Què millor que posar el nom de la Rosa Deulofeu a un espai de convivència?», es va preguntar l'alcalde.

Alguns es preguntaran què va fer per ser una persona tan estimada i un exemple per a la resta. La Rosa Deulo-

Església Barcelona

Moltes persones es van aplegar en la inauguració dels jardins.

feu va néixer l'any 1959 i va morir el 5 de gener del 2004, amb només 44 anys, víctima d'un càncer de pulmó. Al llarg de la seva vida va estar implicada en grups de joves, agrupaments escoltes, esplais cristians, a la Fundació Pere Tarrés i a l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes. També va dirigir a Ràdio Estel el programa *Mar de claror*. Des de l'any 1980 va deixar la seva feina en una entitat financera per dedicar-se absolutament als joves i a l'Església. L'any 1993 l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard Maria Carles, la va nomenar delegada de Joventut. Amb aquesta responsabilitat va treballar pels joves de la diòcesi fins a la seva mort.

La sensació general dels qui la van conèixer és que la Rosa va ser un exemple de com viure l'Evangelí. Com va dir el cardenal Carles en l'homilia del seu

«Per a un jardí no hi ha res millor que posar-hi una rosa»

funeral va ser «un àngel de Déu entre nosaltres». L'olor de santedat de la seva vida es va accentuar durant els 8 mesos en què va combatre els sofriments de la malaltia que la van dur a la mort. L'actual delegat de Joventut de Barcelona, Mn. Bruno Bérchez, va recordar que «la seva mort ens va acostar a Déu».

Aquesta olor de santedat va fer que, cinc anys després de la seva mort, s'iniciés la causa de beatificació i canonitza-

ció. Amb el vistiplau de la Conferència Episcopal Tarraconense el procés ha seguit endavant. El maig passat, el cardenal Martínez Sistach va nomenar el tribunal encarregat d'instruir el procés diocesà de beatificació.

A la inauguració van intervenir el germà, Mn. Antoni, i el pare. Joan Deulofeu, visiblement emocionat, va adreçar unes sentides paraules d'agraïment. El relat dels últims mesos de patiment de la seva filla, viscuts amb gran fe, va retornar als presents el record de la Rosa Deulofeu. Una noia que vivia una fe forta i ardent, que la transmetia als altres amb alegria i naturalitat. Una noia que solia dir que «voldria tenir els braços molt llargs per abraçar-vos a tots». Una noia que ara tindrà uns jardins al seu nom. Als bancals, el dia de la inauguració, ja hi havia les primeres roses plantades.

Núria Gispert, pregonera de la Mercè

Redacció / Barcelona

Núria Gispert, exdirectora de Càritas diocesana de Barcelona, ex presidenta de Càritas espanyola i exregidora de l'Ajuntament de Barcelona, ha estat enguany l'encarregada de pronunciar el Pregó de Festes de la Mercè 2014. Com a activista vinculada a múltiples entitats socials, Núria Gispert ha centrat el seu discurs en la defensa de les persones, perquè «sense les persones les ciutats no bateguen». Gispert ha posat en relleu l'aportació del cristianisme en la construcció d'una societat més justa i ha insistit que tots, institucions i particulars, han d'estar al costat de les persones més febles.

Agustí Codinach

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Opinió

El fracàs i l'èxit

**Ramon Prat
i Pons**

Vicari general de la
Diòcesi de Lleida i
director de l'IREL

La vida humana és una aventura sorprenent. Al llarg dels anys, anem escrivint la pròpia història amb el cos, la ment, l'afectivitat, l'entorn social i l'esperit. Tanmateix, hi ha unes actituds que ens poden desorientar i fer perdre l'horitzó. Són les reaccions internes que es produeixen davant dels fracassos i els èxits. Ambdues reaccions, tot i que al primer cop d'ull puguin semblar contradictòries, sovint es barregen. Cada persona viu aquesta tensió entre el fracàs i l'èxit, però la societat també experimenta la mateixa tensió. Després de les vacances d'estiu i davant d'un nou curs, a l'entorn de la Diada de l'11 de setembre, paga la pena reflexionar a l'entorn de la tensió fracàs/èxit, per tal de seguir caminant en la via de la maduresa i de la pau.

Quan experimentem un fracàs sentim dolor físic, psíquic, social o espiritual, però ens ajuda a prendre consciència dels nostres propis límits i, com a conseqüència, ens estimula a viure amb seny. Per exemple, la vivència d'una malaltia ens fa patir, però ens fa tocar de peus a terra i, si ho vivim amb seny, ens ajuda a madurar. Amb tot, una malaltia mal integrada pot provocar decepció i, de vegades, depressió. El mateix podem dir d'un fracàs afectiu, econòmic, professional o social.

Amb la vivència de l'èxit ens passa el mateix. L'èxit ben orientat ens fa créixer en l'autoestima i ens dona un nou alè de vida. Però, si hom creu que, perquè ha tingut un èxit, és més que els altres, desenvolupa un *ego* alienant, que porta a la prepotència, a l'orgull, és a dir, a la insensatesa. Per exemple, un èxit professional pot ésser una font de joia, però si hom no és conscient dels propis límits, pot generar una arrogància ridícula. El mateix podem dir dels èxits físics, afectius, econòmics i socials.

La pregunta, doncs, és: com convertir els fracassos i els èxits en un camí de maduresa, evitant els paranys de la depressió i de l'arrogància? És la pregunta del milió, és a dir, la clau de la

Agusti Codinach

Manifestació de l'Once de Setembre a Barcelona.

«És urgent l'aportació de persones que ajudin la comunitat a reeixir en el camí de la vivència madura de la nostra identitat nacional»

joia de viure. Per això, atès que ningú no pot donar una resposta exhaustiva a la pregunta, solament goso suggerir alguns elements que ens ajudin a reflexionar i a madurar, a partir dels fracassos i dels èxits.

El primer element, consisteix a vetllar per tal que ni el fracàs, ni l'èxit, contaminin tota la nostra persona i la societat, i ens facin perdre el sentit de la complexitat de la realitat. Per exemple, una malaltia sempre és font de sofriment, però si la persona no es deixa contaminar, la mateixa malaltia pot esdevenir una font de creixement en la maduresa, tot descobrint allò que realment val la pena. Podem dir el mateix d'un èxit social, si no caiem en el parany de la contaminació personal i la social, perquè ens ajuda a créixer en l'autoestima, però sense perdre de vista que hom no és l'*amo* dels dons que ha rebut, sinó solament l'administrador.

El segon element rau en la necessitat d'espais de silenci reparador. El silenci

és la condició de possibilitat per escoltar la vida en la seva complexitat i totalitat. Altrament, el soroll exterior, i encara més el soroll interior, contaminen tota la persona i, llavors, l'èxit pot conduir a la prepotència, i el fracàs a la depressió. El tercer element que ens pot ajudar, són els espais de diàleg i comunicació autèntica amb els altres. Aquest diàleg, en què compartim la realitat viscuda, ajuda a superar el parany de l'aïllament. Aleshores, en la relació amb els altres, podem superar l'etapa d'una relació de coneguts, o de companys, que és positiva però feble, i obrir-nos a l'experiència de l'amistat i de la joia compartida.

Evitar la contaminació interior i exterior, experimentar el silenci reparador i viure el diàleg, com a camí de la recerca de la veritat, ens va obrint al misteri de la vida i, aleshores, anem descobrint que els fracassos són una pedagogia que ens prepara per a la mort, que fa molt de respecte, i que

els èxits també són una pedagogia vers l'esperança històrica que ens prepara per l'obertura a la transcendència o bé, dit en llenguatge cristià, ens obre a la resurrecció.

L'elaboració d'aquestes experiències no contaminades del fracàs i de l'èxit, en definitiva, ens preparen per poder copsar el sentit últim de la vida, la del misteri de la mort i de l'amor. Amb el pas dels anys, fins i tot, ens desvetllem al presentiment que l'amor és més fort que la mort.

En aquesta etapa històrica de la humanitat, assenyaladament la que avui vivim a Catalunya, és urgent l'aportació de la maduresa d'aquestes persones autònomes i no contaminades, per tal que, a banda de la seva realització personal, ajudin la comunitat a reeixir en el camí de la vivència madura de la nostra identitat nacional, i de la transformació de la nostra societat en el respecte, la justícia, la pau, la llibertat i l'esperança.

El rellotge aturat

**Josep Gil i
Ribas**, prevere

El rellotge és al carrer, a la façana d'un edifici. He passat moltes vegades pel davant i sempre que hi passo el miro, amb la secreta il·lusió que em digui l'hora que és, però mai no ho fa. Està clavat a les 19.25 de no sé quin dia. Per molt que el miri, no puc aconseguir que es posi en marxa. Un rellotge aturat no serveix per a res. Pitjor, encara: sembla que un rellotge aturat, en marcar una hora que no és l'actual, vulgui fer-nos

retrocedir en el temps i instal·lar-nos, impassibles, en el temps passat. Un rellotge parat és un autèntic enemic públic que paralitza les energies i ens fa insensibles a una de les realitats més eloqüents que ens permeten prendre consciència de les nostres limitacions: el pas del temps.

Hi ha moltes persones que s'assemblen molt a un rellotge aturat. Em refereixo als adults que no han estat capaços de deixar enrere les rautes de l'adolescència i que, malgrat els anys, continuen fixos en els estereotips del passat, i als adults nostàlgics que es mantenen en les posicions que temps enrere varen prendre i són incapaços d'evolucionar. Hi ha gent molt rutinària, que té molta por del canvi i que

prefereix quedar-se on és a aventurar-se a fer un pas endavant.

Potser sí que tenen raó, si més no parcialment, els qui veuen en l'Església la imatge d'un rellotge aturat. En qual-sevol cas, l'Església sap que mai no pot ni podrà deixar de banda la tasca de renovació permanent que l'Esperit li exigeix per tal de ser, en cada època, el referent que permet orientar-nos vers el futur. No es poden dir les coses de la mateixa manera ni es poden formular els principis dogmàtics i morals sense tenir en compte l'evolució del temps. L'hora de la veritat no ha arribat ni arribarà mai, perquè la veritat no es correspon al *factum*, és a dir, a allò que s'ha fet, sinó al *faciendum*, és a dir, a allò que cal fer.

Naturalment, un rellotge, per donar l'hora, tampoc no es pot ni retardar ni avançar. I això és important, perquè anar a l'hora vol dir a vegades alleugerir el pas i a vegades alentir-lo. Abans de prendre una decisió, s'ha de pensar molt; però hi ha gent que s'ho pensa tant, que mai no fa res de nou. El secret està a seguir el ritme del temps, i això val per a les persones i les institucions. Somio amb una Església seriosament renovada. Però no la voldria tan renovada que, a l'hora d'entrar-hi o a l'hora de viure-hi, hagués perdut els referents que l'han fet la meua Església. Seria com si, a casa d'un amic, que conec de tota la vida, les coses haguessin canviat d'una manera tan radical, que ja no en conegués ni els topants.

El consiliari diu...

Sant tornem-hi!

Tornem a començar un nou curs. Després d'unes vacances merescudes, carregades les piles, encetem un nou temps. «Heus aquí que tot ho faig nou!» ens diu l'autor del llibre de l'Apocalipsi. Val a dir que aquest llibre, contràriament al que molts pensen, no ens parla de la fi dels temps. *Apocalipsi* vol dir «revelació». Què ens pot dir Déu en el nostre temps? Què ens vol dir en la nostra vida? Què ens pot dir al nostre moviment de Vida Creixent en començar aquest nou curs? Déu sempre és nou, Déu ho fa tot nou. Tampoc nosaltres som ben bé els mateixos que fa un any... Noves experiències, noves vivències, noves persones en la nostra vida, algunes que ja no hi són... Diu el papa Francesc en la seva encíclica *Evangelii gaudium*, «l'alegria de l'evangelí»: «...Crist fa sempre nous els seus fidels, encara que siguin ancians» i, citant el profeta Isaïes, continua dient: «Els renovarà de vigor, pujaran amb ales com l'àliga, correran sense fatigar-se i caminaran sense cansar-se» (Is 40,31), i segueix: «Ell és sempre font constant de novetat...» Bé, no sé si això que diu Isaïes es pot complir en tots el casos però una cosa és certa: encetem un temps

nou i val la pena enganxar-s'hi, millor encara, cal saber escoltar. Un altre profeta, Ezequiel, ens diu: «Estigues atent, obre bé els ulls i para l'orella al que et diré» (Ez 44,5).

Enguany, Vida Creixent de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa comencem, com fem cada any, un nou te-

mari. Deixem el monogràfic sobre el Regne de Déu que tan magníficament ens va fer el Pare Roma i comencem una nova línia: «*De la vellesa a la bellesa*» elaborat pel pare Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat. El títol ja és força suggeridor. Un temari diferent i un tarannà també divers en

relació amb el del curs passat. Potser caldrà preparar-ho millor. El Pare Bernabé no ens parlarà directament de fragments de la Bíblia com feia el pare Roma. La seva exposició és més conceptual, més genèrica, més teològica. Serà de gran importància no perdre's les trobades de formació que ofereix el moviment un cop al mes. Caldrà que els animadors coneguïn i tinguin present les idees fonamentals de cada tema per tal de «treure'n tot el suc» en els grups. Una nova línia, un nou esforç, unes noves «revelacions». Val a dir que des de la direcció de Vida Creixent ens sentim molt contents que d'altres grups, encara que no siguin del nostre moviment, segueixin el nostre temari. Som un moviment d'Església i volem estar al seu servei i al de les comunitats. Aprofiteu-lo també vosaltres!

Doncs, som-hi! Acabaré citant-vos un altre cop l'Apocalipsi, per tal que us adoneu que, efectivament, és un llibre que no va de la fi del món. Són paraules que l'autor adreça a les set esglésies: «Qui tingui orelles que escolti què diu l'Esperit a les comunitats...» (Ap 2,11.17.20; 3,6.13.21) I nosaltres podríem afegir: «A les comunitats i als moviments...»

Arquebisbat de Tarragona

Comença un nou curs

Mn. Josep M. Font

Consiliari diocesà de Tarragona

Amb un temari ampli, «De la vellesa a la bellesa», per a aquest nou curs, trobem que en cada persona hi ha l'empremta de la bondat i de l'amor de Déu, en cada persona gran, hi ha un llibre obert d'història, d'experiència d'una vida oberta des del baptisme a la porta de l'eternitat.

El primer dia del curs entre els nens i les nenes que van al col·legi, he vist llàgrimes, quan els pares els deixen al parvulari, però també rialles de tornar a trobar els amics d'aula. Tot un estiu que ha passat, ara un curs nou, que ens obre les portes a l'amistat compartida, al compromís d'ajudar a la parròquia, i la vida oberta a l'espiritualitat, a la transcendència, a créixer en la vida interior. Som deixebles del Senyor, el volem seguir, tenim una il·lusió, de la novetat del nou curs, a la vida tot és relatiu. Ell és el centre de la nostra vida, volem seguir bevint l'aigua fresca del pou de la Paraula, Ell és la nostra felicitat.

Obrint els ulls i el cor, et trobes molts exemples: aquella nena de nou anys que llegeix molt bé les pregàries de

l'Eucaristia, que entén i que comprèn el que llegeix; aquella dona que ve a missa a donar gràcies i pregar perquè fa un any que ha rebut un fetge nou; el jove que diu «deixi'm fer d'escolà, estic al centre ocupacional Verge de l'alegria», quin amic de Jesús; aquell pobre que vol menjar i que agafa dos euros de la safata per fer un cafè; els avis que aquesta setmana han plorat tres dies seguits perquè la filla s'ha separat amb dues filles adolescents; a la residència d'avis del Baix Camp que cada dilluns fem pregària, entorn de Vida Creixent i rebent Jesús tot cantant; aquella dona de 50 anys, que no creia i que, des de fa dos anys, ha trobat la llum, i prega cada dia, i avui hem pregat junts; aquells sis italians de Nazzano, agermanats amb Figuerola del Camp, que hem compartit uns dies des de la fe i germanor; aquell jove mestre que després d'un discerniment s'ha batejat; aquella noia, la Mònica, una pobra del parc de Tarragona, que ens ha deixat amb 44 anys. Era amable, afectuosa, agraïda, plena de pau, ara descansa en el cel blau; la Maria, aquella mestra jubila da del Pla de Santa Maria, que cuida amb molt d'amor el seu espòs, que

no té cames, però que viu amb fe i agraïment...

Tot és vida, i Vida Creixent és una família que creix i que et trobes la porta oberta allà on vas. Ens hem d'ajudar a ser millors, a corregir els nostres errors, els nostres defectes, perdonant les nostres ofenses, tot per seguir el camí. Quan ens trobem en el grup de Vida Creixent i en la vida, sempre hem de parlar bé dels altres, per caritat. Tal com volem que els altres ens tractin, tractem així els

altres. La Paraula de Déu ens demana que ens ajudem els uns als altres amb senzillesa, i amb amor, que respectem els altres «pedra que surt de la mà, no sap a on va a parar», que sempre surtin paraules agradables, amables de la nostra boca, que deixin bon regust els qui les escoltin. És una sort tenir confiança amb el Senyor ressuscitat, i la família de Vida Creixent, amb l'Eucaristia compartim la nostra fe i el nostre compromís amb els nostres germans i les ganes de ser millors.

AGENDA

OCTUBRE

Dijous 2: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a València, 244, planta 4a, sala d'actes. Tema II – Models bíblics de vellesa madura.

Dissabte 25: matí: assemblea diocesana. Obert a tothom. A la parròquia de Sant Isidor, carrer Comte d'Urgell, 178, entre Provença i Mallorca, línia 5 del metro parada Clínic. A les 10.15 h acollida. Assemblea. Conferència a càrrec del monjo de Montserrat Bernabé Dalmau sobre el tema del curs, «De la vellesa a la bellesa», que n'és l'autor. Eucaristia i lliurament de diplomes. Petit refrigeri i comiat.

El magisteri savi del bisbe Carrera

L'exposició «Un ara mateix... per sempre» es podrà contemplar a partir del 18 de desembre al Palau Robert de Barcelona

Miquel Àngel Codina

L'abril d'enguany es va inaugurar al Saló Sant Jordi de l'Hostal Abat Cisneros de Montserrat l'exposició *Un ara mateix... per sempre*, organitzada per la Comissió Memorial Bisbe Joan Carrera i Planas, traspasat el 3 d'octubre del 2008. La mostra pretén recordar la professada devoció del bisbe Carrera a la Mare de Déu de Montserrat, que va escollir la imatge de la Moreneta per al seu escut episcopal, i la seva especial vinculació espiritual amb els membres de la comunitat benedictina. De fet, la seva ordenació com a prevere va tenir lloc a la basílica de Santa Maria de Montserrat l'11 de juliol del 1954.

Es tracta d'una simbiosi cronològica entre un recull de fotografies del bisbe Carrera i les seves pròpies paraules, extretes dels seus articles setmanals a *Catalunya Cristiana*, publicats a la columna «Ara mateix» durant vint-i-cinc anys, que presenten el perfil personal d'un home senzill, humà i proper. «Són moltes les persones que, de forma individual o col·lectiva, en romeries, pelegrinatges de parròquies, arxi-prestats... han visitat l'exposició i ens han manifestat una enorme alegria i satisfacció per la idea de plasmar la vida del bisbe Joan a través de fotografies i de les seves paraules», explica Jordi Breu, membre fundador de la Comissió Memorial Bisbe Joan Carrera.

«Aquesta exposició —afirma Breu— vol ser una festa en honor de la paraula, una paraula singular, la paraula del bisbe Joan. Ell deia que som Església, poble congregat per la Paraula viva de Déu i que, celebrant-la, tornem a la nostra identitat essencial. El bisbe Joan ha exercit, sens dubte, aquest magisteri envers tots els que l'hem conegut, mitjançant la seva paraula, no només des de les seves homilies com a home d'Església, sinó també com a ésser humà excepcional, defensor incondicional de la necessitat de millora de la comunicació i entesa entre els homes, tant en temes de caire religiós com en temes culturals i sociopolítics.»

Segons Jordi Breu, és una iniciativa que «parla per ella mateixa i creiem que ha estat una de les millors maneres d'homenatjar el bisbe Joan». «Si bé ja tots nosaltres coneixiem la vàlua del bisbe, que traspuava en el tracte personal, la introspecció en el seu llegat intel·lectual, endinsant-nos amb atenció en la seva lectura, ens ha proporcionat, d'una banda, el descobriment de la figura d'un veritable humanista, capaç d'escriure i dissertar, entre altres coses, sobre tot allò que envolta i preocupa els homes i té a veure amb la seva existència. D'altra banda, ha suposat un gratificant enriquiment personal pel que fa a coneixements inestimables i no menys encertades reflexions sobre temes que sempre eren actuals i que tot i el pas del temps podem rellegir i trobar referències per llegir els signes dels temps amb la llum

de l'Evangeli.»

«Amb aquesta exposició d'imatges i paraules dedicada al bisbe Joan —comenta l'autor de *Recordando al obispo Joan Carrera. Un gran hombre de fe*— ens hem proposat aconseguir percebre el seu pensament, el seu amor a Déu Nostre Senyor, a l'Església i transmetre amb el seu missatge la seva força d'esperit. Tot observant i llegint les fotografies i els textos, podem gaudir del seu record, el compartim en comunió i establim un diàleg particular amb ell, com si, tal vegada, hi fos present. Només aleshores haurem aconseguit el que preteníem, que aquest moment, aquest «ara mateix» entranyable, romangui en la nostra memòria per sempre.»

Jornada de lectura

Després d'haver estat sis mesos a Montserrat, l'exposició viatjarà a Barcelona, concretament al Palau Robert, on s'inaugurarà el proper 18 de desembre. Es podrà visitar fins al 11 de gener del 2015. «A més, estem treballant en la possibilitat que puguem realitzar una jornada de lectura de textos escrits pel bisbe Joan el 30 de desembre al mateix Palau Robert. És coneguda la seva habilitat com a prosista. Els seus escrits estan impregnats del seu amor a Jesús, amb una visió clara dels fets socials, polítics, culturals i d'Església sempre il·luminats a la llum de la fe», assenyala Jordi Breu.

«Creiem que és una bona manera de mantenir ben present el missatge evangèlic que el bisbe Joan va impregnar en els seus escrits. En el llibre *El nostre Nadal* —que es va editar el 2009 per

«Aquesta exposició vol ser una festa en honor de la paraula, una paraula singular, la paraula del bisbe Joan»

commemorar el primer aniversari de la seva mort— s'hi recullen un seguit de textos nadalencs que, com bé diu el pare abat de Montserrat en el pròleg, reflecteix tres grans amors del bisbe Joan: Déu, que es dona a conèixer per mitjà de Jesucrist; l'Església, el Poble de Déu que rep el missatge de l'Evangeli com a força transformadora, i l'amor a Catalunya i l'amor i la solidaritat amb tothom.»

Aviat farà sis anys de la mort del bisbe Joan i són molts els records que a Jordi Breu li vénen a la ment, «ja que tots parteixen d'una vivència personal. Primer, com a petit escolà que l'ajudava a missa, sentint-lo molt proper, d'un tracte afable que ens feia viure el misteri de l'Eucaristia amb gran joia d'amor de Déu. Com a jove, orientant en l'àmbit professional i, com a adult, amb el goig de celebrar el sagrament del nostre matrimoni i fent-nos presents dos elements importats de tota família cristiana: una Bíblia i un Sant Sopar que des de llavors tenen un lloc preferent a casa nostra. També estigué al nostre costat en moments en què el nostre cor es va entristir; va compartir

el dolor per la pèrdua del pare o la mare, i les seves paraules ens ompliren d'esperança en Crist ressuscitat».

Del bisbe Joan, Breu en destaca essencialment «la senzillesa que l'envoltava, la seva vida humil, però plena de riquesa espiritual, que va amarar tots els seus fets i les seves paraules». I afegeix: «Només cal fixar-se en el seu lema espiritual *«Considerate lilia agri: «Fixeu-vos com creixen les flors del camp»»* (Mt 6,28). No es cansava d'explicar que va triar aquestes paraules de l'Evangeli «senzilles» però «fonamentals» per a tot creient, perquè posen l'accent en la confiança que Déu fa créixer la vida, i citant les seves paraules: «Per donar prioritat a l'acció del Senyor per damunt de la meua.»»

El membre fundador de la Comissió Memorial Bisbe Joan Carrera dóna a conèixer la preocupació que sentia el prelat «per les persones més necessitades; amb quina estimació les acollia, les escoltava i compartia amb ells les seves necessitats; com tractava de trobar la millor solució als seus problemes. Més d'una vegada l'havia vist aportar dels seus propis recursos per ajudar famílies amb problemes econòmics».

Jordi Breu subratlla que «el bisbe Joan ens va encomanar la seva fidelitat a Jesús i a l'Església. Vull recordar unes paraules que ens va deixar en el seu testament espiritual, que manifesten el seu record inesborrable de vocació de bon pastor que el van portar sempre a fer present l'Evangeli i l'Església en tots els que vam tenir el goig de compartir amb ell moments de la seva vida: «L'esperança em ve de la meua fe en Jesús ressuscitat que, per gràcia de Déu, m'ha acompanyat tota la vida.»».

Redescobrir i interpretar el romànic català

Objectiu principal d'una exposició itinerant que es pot veure al Palau Robert

Redacció

Barcelona

Fotos: Palau Robert-Generalitat de Catalunya

L'exposició *Temps del romànic. Art, vida i consciència* fa viatjar l'espectador un miler d'anys enrere per tal que pugui veure, sentir, flairar i, en definitiva, entendre com eren les persones darrere les pedres, mitjançant els recursos audiovisuals i interactius més avançats. La mostra també permet copsar l'estètica d'una època, els avenços tècnics i la innovació del conjunt del romànic, un element patrimonial únic, singular, dins i fora del nostre país.

Aquesta exposició es pot veure per primer cop a la Sala 3 del Palau Robert de Barcelona fins al 18 de gener del 2015. Posteriorment començarà un itinerari per diferents ciutats de Catalunya. En són els comissaris Marc Sureda, conservador del Museu Episcopal de Vic, i Sílvia Bravo.

Està organitzada per l'Obra Social "la Caixa" i pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya en el marc del programa Romànic Obert, una línia d'actuació iniciada el 2009 per totes dues entitats per a la conservació del patrimoni arquitectònic català. El programa, amb una inversió de divuit milions d'euros a càrrec de "la Caixa" i el desenvolupament tècnic del Departament de Cultura, ha permès dur a terme accions dirigides a la restauració i millora de setanta-set monuments i elements romànics. L'acord entre les dues institucions també inclou la difusió i posada en valor d'aquest llegat patrimonial, el web www.romanicobert.cat i aquesta innovadora exposició.

Cinc conceptes

La proposta museogràfica se serveix de cinc conceptes i s'inspira en el conjunt del romànic català per apropar el visitant a aquesta època, a la Catalunya d'entre els segles XI i XIII. Cada àmbit s'estructura al voltant d'un d'aquests conceptes, tot encetant una nova lectura polièdrica —artística i alhora cultural— del temps del romànic.

- Els pilars. El del romànic és un temps de transformacions artístiques, polítiques i culturals sobre la base de noves estructures: una nova manera de construir, un nou repartiment de poders en la societat feudal o la força d'una llengua clarament diferenciada entorn de la qual es desenvolupa una nova cultura.
- Els contrastos. El romànic català, així com el d'arreu d'Europa, sorprèn quan el coneixem en tota la seva diversitat. De la mateixa manera, dins d'una societat i una cultura *a priori* rígides, hi trobem realitats concretes prou diferents.
- El missatge. Els lligams entre l'art i la religió són potents i gairebé omnipresents en temps del romànic. L'edifici més imponent i l'escultura més menuda es defineixen sovint a partir del missatge que el cristianisme estén per Europa. Tanmateix, aquest

missatge es percebia amb diferents matisos segons la posició social i les circumstàncies particulars.

- La vida i els mons. L'art romànic religiós és un testimoni important del seu temps, però no esgota pas la realitat de l'època. Gràcies al patrimoni conservat podem entreveure el marc de la vida civil, com també imaginar quina era la visió del món i com podia variar segons la formació i posició social de cadascú.
- Romànic català, europeu, únic. L'art romànic català és un art europeu, amb vincles amb el d'altres indrets, però també singular i únic, tant des de la perspectiva de la peça o el conjunt com per la seva vigència en la cultura actual. També la societat feudal catalana començava aleshores a ser reconeguda entre les de la resta d'Europa i la Mediterrània.

El romànic es considera el primer corrent artístic d'abast internacional. Segles abans, l'Imperi romà havia con-

querit territoris alhora que imposava una mateixa estètica i tècnica en ciutats a milers de quilòmetres. Entre els segles XI i XIII, en canvi, els territoris els lideren reis i comtes de llinatges i llengües diferents, però sobre el fonament comú del cristianisme es difonen una estètica i unes tècniques de nou comparables i, sobretot, un mateix missatge. En el cas de Catalunya, l'extraordinari patrimoni conservat ens permet descobrir un temps del romànic que se'ns revela més ric i complex del que tal vegada podríem imaginar.

Patrimoni excepcional

Durant l'acte inaugural de l'exposició, que va tenir lloc el 8 de setembre passat, Ferran Mascarell, conseller de Cultura, va afirmar que «un país que és capaç de conservar el patrimoni mira endavant i Catalunya és coneguda per la capacitat de conservar-lo». També va destacar que redescobrir

el romànic és redescobrir els nostres orígens, descobrir el que van fer els nostres predecessors. «Si comprem els nostres avantpassats —va manifestar—, tindrem millor comprensió de nosaltres mateixos.» El conseller va fer esment de la consciència d'humanitat que hi ha darrere de grans edificacions, de monuments emblemàtics escampats arreu de Catalunya.

Per la seva banda, Ignasi Genovès, director general d'Atenció Ciutadana i Difusió, va dir que la mostra *Temps del romànic. Art, vida i consciència* pretén donar a conèixer, d'una manera didàctica i entenedora, el romànic. A més, ha de servir per tenir una percepció directa de com es vivia mil anys enrere, de les estructures de poder, dels avenços tècnics de l'època, de la seva estètica... Així mateix, Genovès va subratllar que es tracta d'una proposta puntera, amb presència destacada d'audiovisuals i imatges que ajuden a assimilar fàcilment els continguts.

Una innovadora eina educativa per als universitaris

La Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-URL incorpora una taula per ensenyar anatomia humana a escala real

Redacció
Barcelona

La Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-Universitat Ramon Llull ha adquirit recentment una taula de visualització anatòmica interactiva, fabricada per l'empresa californiana Anatomage, que s'estrenarà aquest curs per als quatre graus que s'imparteixen a Blanquerna Salut: Infermeria, Fisioteràpia, Nutrició Humana i Dietètica i Farmàcia (que s'imparteix juntament amb l'IQS).

Es tracta d'una taula que conté una col·lecció real d'imatges escanejades amb una gran definició i que s'han obtingut dels fons de la US National Library of Medicine, el The Visible Human Project, que ha estat el punt de partida i la base per a tots els *softwares* de modelització anatòmica.

Aquesta font conté talls transversals a intervals d'1 mm, TAC a intervals d'1mm i RMN a intervals de 4 mm. Anatomage ha seleccionat aquells intervals que proporcionen una informació més gran per a l'estudi de l'anatomia. Encara que els talls originaris són transversals, s'ha fet una reconstrucció dels talls sagitals i frontals; d'aquesta manera és possible fer una secció en qualsevol pla i inclinació, i a qualsevol nivell. Les imatges contenen els dos sexes i models que es poden manipular i personalitzar, rotar i veure'ls des de qualsevol perspectiva, tot afegint les principals visions en preseleccions o exportant-les a jpg.

D'altra banda, les pantalles tàctils permeten la manipulació de les imatges, cosa que proporciona una interacció àgil i intuïtiva. Només amb un dit es pot fer girar el cos, fer un tall transversal o longitudinal a qualsevol nivell i veure quins òrgans o teixits hi ha implicats, es pot seleccionar la visió només del sistema esquelètic, muscular, vascular o nerviós o combinació d'aquests. També es poden visualitzar i estudiar models patològics o d'intervencions quirúrgiques, pròtesis, etc.

Un altre avantatge que té aquest dispositiu és que a partir d'ara ja no seran indispensables les disseccions d'animals de laboratori.

Actualment als Estats Units és una eina tecnològica molt estesa, però a Europa encara són molt poques les universitats que disposen d'aquest aparell. La primera d'Espanya és la que s'inaugura aquest curs a la Facultat de Ciències de la Salut Blanquerna-URL.

«Signes dels temps» estrena nova imatge

Redacció / Sant Joan Despí

El programa religiós de Televisió de Catalunya *Signes dels temps* comença una nova temporada amb una renovació total de la seva imatge. La primera emissió és el diumenge 28 de setembre, a les deu del matí, per TV3. *Signes dels temps* estrena nou decorat virtual i una nova careta. També s'han renovat tots els elements gràfics i les músiques. En la nova imatge predominen els tons blancs i blaus amb l'objectiu de crear un ambient més acollidor i agradable.

Aquest canvi d'imatge coincideix amb l'inici de la temporada número 29. Dirigit i presentat per Francesc Rosaura, és un magazín d'actualitat que combina les entrevistes al plató i els reportatges, i que ofereix informació sobre les activitats de l'Església catòlica a Catalunya.

Signes dels temps és un dels espais més veterans de

Televisió de Catalunya. Es va estrenar l'any 1986 i s'ha mantingut en antena de manera continuada, amb 1.200 programes emesos i més de 3.500 personatges entrevistats.

Ayuda a la Iglesia Necesitada
Fundación de la Santa Sede

Emergència a l'Orient Mitjà:

Cristians Iraq, Síria, Terra Santa

«Sé com patiu, heu estat despallats de tot, sóc amb vosaltres en la fe»,
papa Francesc

@ayudaaliglesneces

Donatius

Per a béns de primera necessitat

la Caixa 2100-2415-42-0200140293

Santander 0049-2674-59-2814342966

(Concepte Orient Mitjà + el vostre nom i cognom)

93 237 37 63

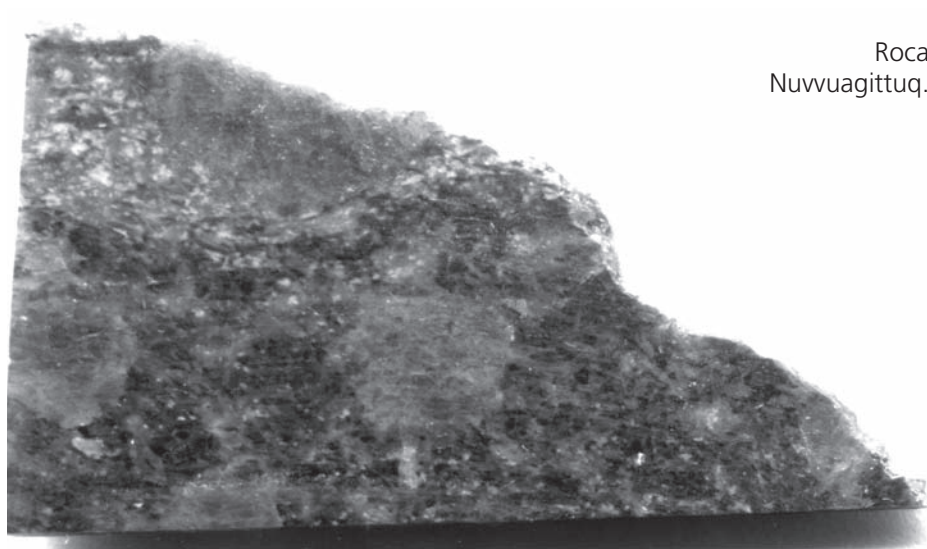
ayudaaliglesianecesitada.org

Actualitats científiques

Seran les roques de Nuvvuagittuq les més antigues del nostre planeta?

Són unes roques que formen com un cinturó al llarg del marge nord-est de la badia de Hudson al Canadà. Situades a més de 30 km de la població més propera, que és Inukjuak, no presenten cap aspecte que cridi l'atenció en un profà en geologia, però sí que van ser motiu d'estudi per part dels especialistes en aquesta matèria. Què és el que hi van veure que els va suscitar l'interès? Senzillament són roques de formació antiquíssima que poden proporcionar llum sobre la primitiva història de la Terra.

Com ja sabeu, els geòlegs ens diuen, després de moltes dades convergents, que el nostre planeta es va formar, juntament amb el Sol, fa uns 4.600 milions d'anys (o, amb més precisió, 4.568 milions segons els últims càlculs). La seva formació s'esdevingué quan un núvol còsmic es va condensar fins a concentrar-se enormement en el centre, que formà el nucli solar, i després es constituïren els planetes orbitant al seu entorn. Un d'ells la Terra, la qual es trobava a alta temperatura i rebia impactes de cometes, asteroides i meteorits, que aleshores eren moltíssims. Fins al cap d'uns 500 milions d'anys no quedaren formats els oceans amb l'emergència d'uns continents estables. Sembla bastant segur que dins d'aquest període un asteroide hi xocà amb tanta violència que féu desprendre del planeta la

Roca Nuvvuagittuq.

matèria que formà la Lluna (això és el que explica el fet que el nostre satèl·lit tingui les seves roques de la mateixa constitució que les terrestres).

I com eren les primeres roques formades a la Terra? La formació rocosa de Nuvvuagittuq ens en podria dir alguna cosa. Són dos els geòlegs que n'han fet l'estudi. I amb resultats diferents. Stephen J. Mojsis diu que aquestes roques es formaren fa 3.800 milions d'anys, mentre que Jonathan O'Neil afirma que ho feren en fa 4.400 milions i serien les més antigues conegudes. Qui té raó? No us cregueu que això de datar les roques es faci a la babalà.

Es fa per mitjans radioactius: si la roca conté un mineral (metàl·lic) dels que es desintegren espontàniament es mesura la quantitat de producte de desintegració que hi ha al voltant del que es desintegra i, sabent la «velocitat» a què ho fa podem saber quant de temps ha transcorregut d'ençà que es troba dins de la roca. I hi ha elements que es desintegren molt lentament: l'urani 238 es redueix a la meitat en 4.510 milions d'anys, però encara ho fa més a poc a poc el zirconi que ho fa en 360.000 bilions, i resulta que les roques de Nuvvuagittuq tenen inclusions de zirco (que és silicat de zirconi) i això

ha permès datar-les en 3.800 milions d'anys, com diu Mojsis. Això les fa tan antigues com les que, no fa gaire, es trobaren a Groenlàndia, de la mateixa edat, i no arribarien als 3.920 milions d'anys de les que es trobaren més tard al Canadà mateix, tingudes fins ara per les més antiquíssimes.

Però Jonathan O'Neil diu que ell les ha pogut datar d'una altra manera que els dóna 4.400 milions d'anys d'antigor. Com ho ha fet? Ha vist que la roca conté neodimi 142 que no és radioactiu però prové de la desintegració del samari 146, que té un període de semidesintegració de només 68 anys i, és clar, no n'hi ha de natural en el nostre planeta, però si trobem en una roca el producte de la seva desintegració vol dir que la formació rocosa en tenia al seu origen i això és el que passa en aquestes roques descobertes ara. I, és clar, calia trobar una solució per al resultat obtingut amb aquella anàlisi del zirco, i O'Neil proposa aquesta: és una roca que té realment 4.400 milions d'anys i en un moment donat es fongué per vulcanisme i capturà ara en fa 3.800 uns nòduls de zirco que s'hi introduïren.

Pot donar-se per vàlida aquesta explicació? No podem dir-hi pas nosaltres l'última paraula! Si en voleu saber més de tot això trobareu a *Investigación y Ciencia* del passat mes de maig un article que en parla molt extensament.

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

La fumària, o fumdeterra, és molt útil per a les afeccions cutànies

La fumària (llat., *Fumaria officinalis*; cast., *fumaria*) una herba medicinal que els frares caputxins en deien també *gallarets* o *herba dels innocents*. És una de les principals herbes oficials car té unes propietats altament depuratives usades pels antics infermers per clarificar i rebaixar la sang i, també, per guarir les malalties de la pell. Les herbes oficials són aquelles que entren en els preparats farmacèutics, i podríem dir que són les herbes preferides dels apotecaris, atesa llur eficàcia en farmàcia. Per exemple, el cèlebre formulari parisenc *Astier* recomana la fumària com a planta particularment adient per emprar externament en les afeccions cutànies.

De la fumària és aprofitable tota la planta, a excepció de l'arrel,

i els frares caputxins tenien un coneixement força precís dels principis actius d'aquestes herbes remeieres oficials, sobretot fra Salvador de Barcelona (+ 1773), que era l'herbolari del convent barceloní de Santa Madrona. La tradició terapèutica dels

caputxins prestà una peculiar atenció a un bon nombre d'aquestes plantes oficials: la morella o parietària, el romaní, la sàlvia i, sobretot, a la fumària o fumdeterra.

La fumària és una planta que els infermers conventuals qualificaven de «molt amarga, calenta y seca, però que beguda ab aixarop purifica la sanch, purga la còlera y dissol las opilacions del fetge y corrobora lo ventrell, preserva d'infermetats d'humors salats, lepra, sarna y altres»; (BHC,

De algunas herbas, f. 179). Aquesta planta remeiera és alhora un poderós antiescorbútic i diürètic i formà part de molts remeis conventuals. Per exemple, en un antic receptari del convent caputxí de Santa Madrona, a propòsit de la fumària, els

Fra Valentí Serra
de Manresa
Arxiver dels caputxins

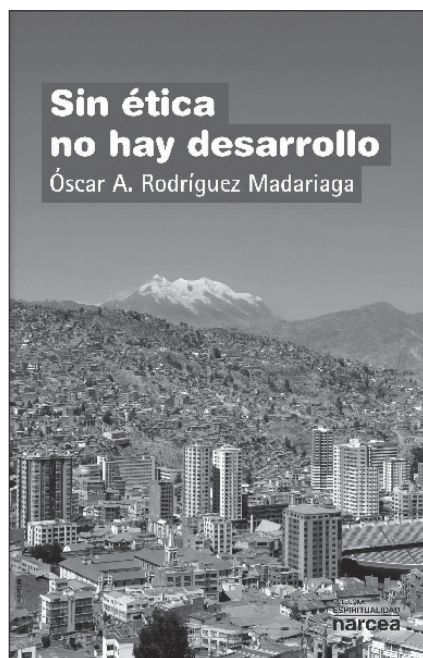
frares escriviren que es una: «Yerba oficial, muy tierna, amarga y ramosa que se encuentra en abundancia en nuestros huertos, y también en viñedos, trigales y otros sitios cultivados. Está caracterizada por su tallo cuadrilátero y ramoso, por sus flores purpúreas en espiga y por su corola en esperón. Se recoge toda la planta que contiene un jugo amargo, que se usa en cocimiento, o jarrabe, contra la ictericia, escorbuto y en las ingurgitaciones de las vísceras abdominales. Esta planta se usa en infusión, en la proporción de una onza de la planta seca por media azumbre de vinagre para combatir el escrofulismo y las enfermedades de la piel»; (T.A., *Recetario*, s.f). A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, de l'orenga, que és una planta agraciada amb moltes propietats terapèutiques i gastronòmiques.

JOSEP M. MARTÍ BONET
Sacralia Antiqua Arxiu Diocesà de Barcelona, 2014, 350 pàg.

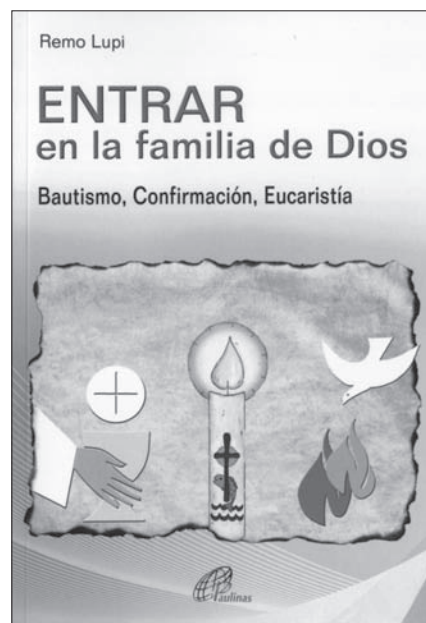
Aquest diccionari del patrimoni cultural de l'Església és una eina molt útil, profusament il·lustrada, que recull els termes que s'empraven en el llenguatge artístic, la litúrgia i dins de la història de les institucions eclesiàstiques abans del Concili Vaticà II. Publicat en edició bilingüe, va adreçat especialment als historiadors dels béns culturals de l'Església, però també al públic en general. (Ramon Ribera)

ÓSCAR A. RODRÍGUEZ MADARIAGA
Sin ética no hay desarrollo Ediciones Narcea, 2014, 90 pàg.

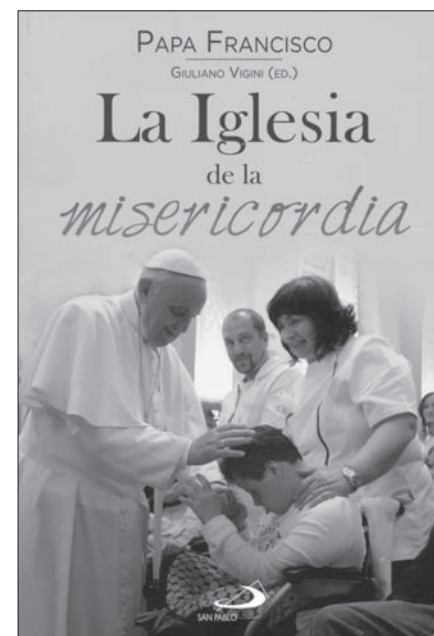
El cardenal Rodríguez Madariaga analitza, amb la contundència que donen les xifres, la societat que estem creant en la qual la cobdícia d'uns pocs deixa les majories al marge de la història. Els casos de corrupció ens impulsen a tornar a l'ètica com a principi i fi d'un desenvolupament humanitzador. Els valors evangèlics són a la base d'un pensament que vol un món en el qual els béns siguin compartits fraternalment.

REMO LUPI
Entrar en la familia de Dios Editorial Paulinas, 2014, 128 pàg.

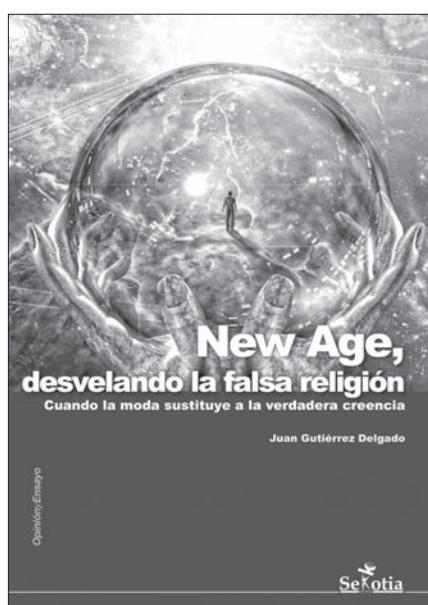
Els sacraments de la iniciació cristiana (Baptisme, Confirmació i Eucaristia) ens introdueixen en la família de Déu, és a dir, en l'Església, que és la comunitat en la qual som cridats a trobar Jesús. S'hi inclouen textos bíblics que ressalten el significat expressat en la Sagrada Escripura, documents del Magisteri que ens introdueixen en la doctrina dels sacraments, així com pregàries, gestos i paraules per interioritzar-los.

PAPA FRANCESC-G. VIGINI (Ed.)
La Iglesia de la misericordia Editorial San Pablo, 2014, 176 pàg.

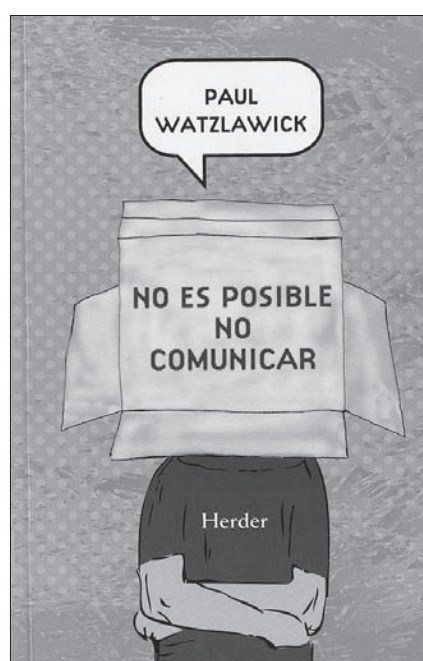
Aquest llibre recull diferents textos del papa Francesc que reflecteixen el seu projecte pastoral d'Església com a casa de la misericòrdia: una Església pobra per als pobres, atenta a la feblesa dels homes i a les desigualtats, els pastors de la qual fan olor d'ovella; una Església que acull, acompanya i consola; una Església enviada a dur l'evangeli a tothom, a sortir a les perifèries de l'existència; una Església oberta a l'acció de l'Esperit.

JUAN GUTIÉRREZ DELGADO
New Age, desvelando la falsa religión Editorial Sekotia, 2014, 256 pàg.

El filòsof i escriptor Juan Gutiérrez Delgado, col·laborador del nostre setmanari, ens demostra en aquestes pàgines un viatge de recerca apassionant on es desvetllen els secrets més ocults de la New Age: des de l'ocultisme fins a les connexions a l'ONU i al Club Bilderberg. L'autor explica que ningú no està segur; tots som víctimes d'un pensament religiós nou sincrètic capaç d'accedir al més ocult dels nostres pensaments.

PAUL WATZLAWICK
No es posible no comunicar Editorial Herder, 2014, 378 pàg.

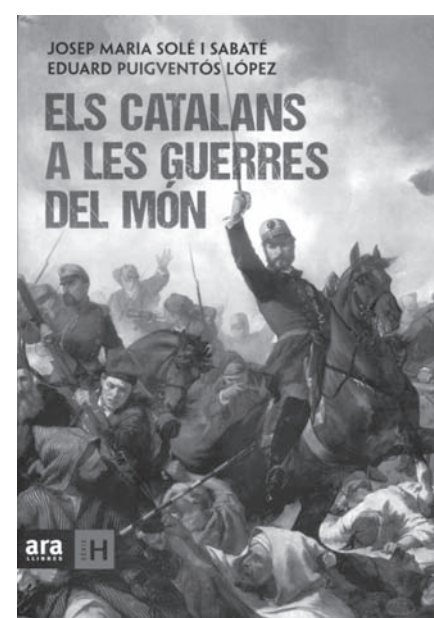
Paul Watzlawick és una de les figures clau de la psicologia del segle XX. Segons l'autor no trobem la realitat, sinó que la creem. La nostra percepció és pura construcció subjectiva i, per tant, modificable. El constructivisme radical de Watzlawick nega l'existència d'una veritat absoluta. Ens ofereix mètodes per analitzar situacions confuses, suavitzar conflictes i aclarir diferències d'opinió.

DRAGO JANCAR
Aurora boreal Edicions de 1984, 2014, 318 pàg.

Aquesta és la crònica d'una ciutat de frontera que aviat esdevé una cursa esbojarrada de casualitats. Durant el carnestoltes del 1938, a Maribor es produeix un assassinat. Amb la guerra, tot va canviar, tant la ciutat com les persones. L'escriptor Drago Jančar, un dels opositors més influents al règim comunista de Iugoslàvia, marca en el seu relat un punt d'inflexió en el qual el món antic perd els seus fonaments.

JOSEP M. SOLÉ i EDUARD PUIGVENTÓS
Els catalans a les guerres del món Ara Llibres, 2014, 268 pàg.

En aquest volum es presenta una aproximació rigorosa a la participació de Catalunya en les guerres al llarg de la història: des de l'expedició contra el califat de Còrdova de l'any 1010 fins a la guerra dels Balcans entre 1991 i 1995. Els autors, historiadors de prestigi, corroboren que la presència bèl·lica dels catalans ha estat constant, tot i que mai fins ara havia estat prou documentada.

Crítica literària

Dues històries paral·leles

Joan Manel Gutiérrez Delgado

Llicenciat en Filosofia i Dret
horuslive@live.com

Qui no ha gaudit mai amb la lectura d'un llibre de Mario Vargas Llosa? El seu estil senzill, amè i directe ens descriu històries de la vida quotidiana. Vargas Llosa ens va sorprendre l'any passat amb aquesta nova novel·la. És un llibre ple d'humor, barrejat amb elements del melodrama. L'acció es produeix en dues ciutats peruanes molt enyorades per l'autor en les seves novel·les: Lima i Piura.

El héroe discreto són dues històries paral·leles. Explica les històries de dos homes: l'ordenat i entranyable Felícito Yanaqué, un petit empresari de Piura, que és extorsionat, i la història d'Ismael Carrera, un home de negocis exitós, amo d'una de les asseguradores més importants de Lima, que organitza una venjança sorprenent contra els seus dos fills ganduls que el volen veure mort. En aquest llibre reapareixen vells coneguts del món de Vargas Llosa: el sergent Lituma i els inconqueribles Rigoberto, Lucrecia i Fonchito.

Tant Ismael com Felícito es rebel·len contra els esdeveniments. Tots dos personatges són rebels discrets que intenten controlar el seu destí. D'una banda, Ismael desafia els convencionalismes socials, de l'altra banda, Felícito es basa en una dita del seu pare per fer front als xantagistes: «No permetis que ningú no et tombi.»

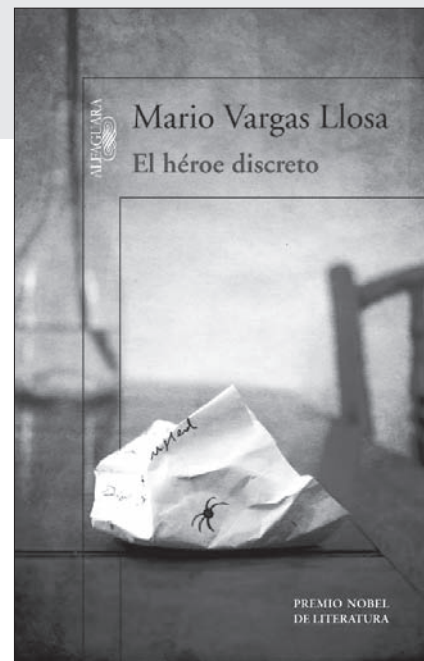
I és que Mario Vargas Llosa és definit

MARIO VARGAS LLOSA
El héroe discreto
Alfaguara, 2013, 392 pàg.

com un dels narradors més complets de la seva generació. És una figura destacada de la literatura hispanoamericana. Representant del *boom llatinoamericà*, perquè pràcticament hi va néixer, el va ajudar a identificar-lo com una nova generació d'escriptors. Les seves novel·les en general, com la que us presento avui, tracten de l'antinòmia entre el que és històric i el que és estructural, van des de l'humor i la comicitat dels seus personatges fins a la seva caiguda tràgica. En el desenvolupament de les converses dels seus personatges trobem elements de crítica política, però, amb tot, no el porta a fer realment un *speech* d'idees polítiques en el si de la seva novel·la.

A les seves novel·les, com en aquesta que us presento, s'hi respira el realisme urbà. Un realisme marcat amb una intenció clara de descriure la societat tal com és, i renova el gènere de la novel·la en àmbit mundial. Per Wastberg, president del Comitè Nobel, comenta sobre el novel·lista peruà després de ser guardonat amb el Premi Nobel de Literatura a l'any 2010: «L'escriptura de Mario Vargas Llosa ha donat forma a la nostra imatge

de Sud-amèrica i té el seu propi capítol en la història de la literatura contemporània. En els seus primers anys, va ser un renovador de la novel·la, avui, un poeta èpic.» I és que realment Vargas Llosa en aquesta darrera novel·la ens dona mostres d'una literatura rica i poètica. Ha seguit models literaris com *Tirant lo Blanc*, de Joanot Martorell, o *Cien años de soledad*, de Gabriel García Márquez. Totes dues obres literàries tenen els ideals del concepte de la «novel·la total» on els personatges desgranen aspectes de la mediocritat de l'ésser humà, la violència i el sexe. També cal subratllar en aquesta novel·la l'ús de la tècnica del multiperspectisme, els salts en el temps, l'ús de diferents narradors de veu i l'ús d'històries paral·leles. Us convido, doncs, a llegir aquesta novel·la. A l'inici la trama és una mica lenta perquè Vargas Llosa narra i perfila els personatges. Però a meitat de la novel·la arriba a un punt que no pots aturar la lectura. La trama es complica cada vegada més. El desenllaç és satisfactori. És un bon llibre per gaudir en aquesta tardor i llegir-lo còmodament a casa.

FE D'ERRATES

En el número passat, 1826, el titular de la crítica literària va sortir equivoccat. En lloc de «Del nacionalisme a la secularització radical» havia de dir «Del nacionalcatolicisme a la secularització radical».

Crítica cinematogràfica

Pau a les ales

CÓMO ENTRENAR A TU DRAGÓN 2

DIRECTOR: Dean DeBlois.

GUIÓ: Dean DeBlois, basat en els llibres de Cressida Cowell.

MÚSICA: John Powell.

GÈNERE: animació, aventures. 103 minuts.

Estats Units, 2014.

Fa quatre anys DreamWorks ens presentava *Cómo entrenar a tu dragón*, una pel·lícula d'animació en la qual sorgia una relació d'amistat entre un adolescent, l'Hipo i un drac, Desdentao. Trencant una dinàmica d'odi lògica que devia marcar les relacions entre tots dos, l'amistat que sorgeix és capaç de canviar la vida del poble Isla Mema on viu l'Hipo.

Ara tornen els mateixos personatges per presentar-nos una nova història. L'Hipo ja té 20 anys; amb el seu talent per construir la pau, ha fet un poble en el qual, els abans irreconciliables homes i dracs, viuen una harmonia bucòlica i lliure. El jove està destinat a ser Cap d'Isla Mema. El seu pare, Estoico, es veu incapaç que Hipo tingui fe en ell mateix i que accepti que el do de pacificar els ambients és una responsabilitat que ha

de posar al servei dels altres. Però Hipo es resisteix al compromís.

En una escapada amb la seva nòvia Astrid s'endinsen en una terra desconeguda on el malvat Puño Sangriento segresta els dracs per robar-los la bondat que han adquirit i contagiar-los la malaltia del gran Alfa, un animal gegantí que abdueix els dracs per fascinar-los

per la malaltia. Al contrari, l'Hipo es retroba amb la seva mare, que ha dedicat totes les seves forces a construir un autèntic paradís de dracs on regna la bondat. La seva mare l'ajuda a conèixer-se ell mateix i a enfrontar-se des de la pau al malvat Puño Sangriento.

Amb tot aquest entramat, el director Dean DeBlois, teixeix una història fantàstica que no només no té res a envejar a la primera part sinó que fins i tot la supera.

La pel·lícula té una arrencada vertiginosa amb unes escenes aèries espectaculars; la narració és tan àgil que l'espectador no té temps en cap moment d'apartar la mirada de la pantalla.

Amb una barreja de tots els gèneres: aventura, animació, comèdia, romanç, èpica, *Cómo entrenar a tu dragón 2* es converteix en un film magnífic per veure amb tota la família. I és que una narració tan ben feta es converteix en vehicle de valors humans que apareixen al llarg del metratge amb una gràcia i una frescor encomiables. Temes com la família, la tolerància, l'amor a la naturalesa, la llibertat i el perdó són tractats pedagògicament i cinematogràficament de manera eficaç.

En aquest film hi ha moltes lliçons,

potser la idea que els guionistes s'esforcen a mostrar amb més insistència és que els éssers humans estem cridats a la convivència i a l'amor. La guerra és un fracàs i la violència envileix qui l'exerceix i el priva de dignitat i d'afecte. En aquest sentit és molt suggeridor que Puño Sangriento i el pervers monstre Alfa acaben mutilats físicament a causa de l'odi en què s'obstinen. Això contrasta amb la mutilació d'Hipo (a qui li falta un peu) però l'absència d'aquest membre no és cap obstacle per estimar. També és original que els nadons dracs, «que no fan cas de ningú», siguin tan purs que col·laboren en la recerca de la pau incapaços de contaminar-se amb la malaltia. I tot això servit amb una factura tècnica absolutament enlluernadora i magnífica. Els dibuixos, el moviment, les textures són prodigiosos.

Pel·lícula educativa, divertida i gairebé necessària. *Cómo entrenar a tu dragón 2* és un elogi de la cultura de la pau, una crida al perdó i una reivindicació de la tendresa.

En la primera part del film Hipo diu a la seva nòvia: «Tu sempre vas saber qui eres. En canvi jo continuo buscant», i Astrid respon: «El que busques no és a fora, està dins del teu cor.» En aquest punt, el nostre ja ens l'ha robat aquesta pel·lícula commovedora, emocionant, vital i deliciosa.

Josan Montull

Salesià

josan.montull@salesians.cat

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

IGNASI CASAS VENTURA VIATJARÀ AL PERÚ PER VIURE UNA EXPERIÈNCIA MISSIONERA

«Em sento instrument de Déu»

Samuel Gutiérrez

D'aquí a pocs dies viatjarà fins a Chosica, al Perú, per integrar-se en la comunitat que allà tenen els Missioners de Crist Rei. Mogut per un desig ardent d'evangelitzar entre els més pobres, Ignasi Casas (Terrassa, 1995) ha decidit entregar un any de la seva vida al Senyor. Serà un any de treball, pregària i discerniment de vocació. Qui sap si durant aquest temps Déu el fa sentir una crida a seguir-lo de prop durant tota la vida?

Amb 18 anys, acabats els estudis de batxillerat, per què has decidit entregar un any de la teva vida com a missioner al Perú?

Perquè vull esbrinar què vol Déu de mi, perquè vull sacrificar-me pels altres vivint en pobresa, per purificar-me de tot allò dolent que he fet, per poder conèixer més la Veritat, que és el mateix Crist, i així santificar-me i millorar espiritualment.

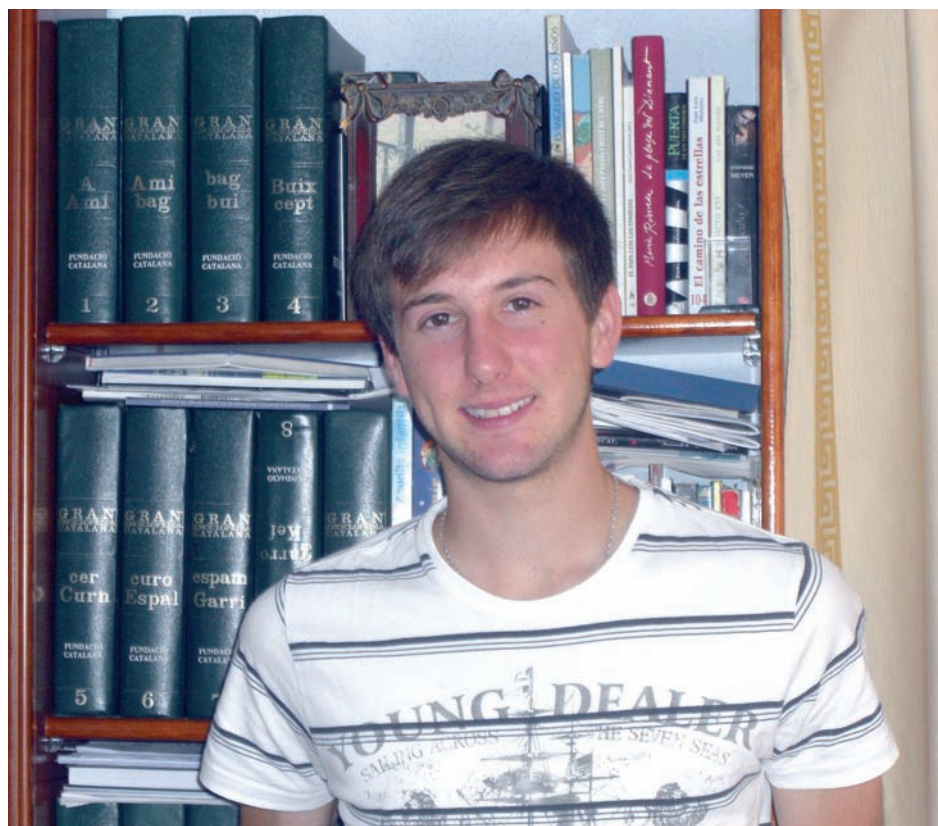
Serà també un temps de discerniment?

Sí. Per poder saber què vol veritablement Déu de tu en sentit vocacional, cal només viure per a Ell, és a dir, oblidar-se dels sorolls del món (televisió, mòbil, Facebook, etc.) i també del que més estimes, com la família i els amics, per poder complir en obra l'«estimaràs Déu sobre totes les coses».

Què t'atreu del carisma dels Missioners de Crist Rei?

Que són fidels a Crist i al seu fundador, el P. José M. Alba. Recordo algunes paraules del pare que m'han marcat: «Feu comunitats d'Amor», «La duresa de la veritat cal donar-la als joves acompanyada de l'amor»... Sento que el Senyor em crida a través dels Missioners de Crist Rei per poder revifar aquest amor a Déu que s'ha perdut a Catalunya.

Marxar tot un any de missions a la teva edat no és el més habitual.

Sents que vas a contracorrent?

Sí, gràcies a Déu, perquè ara no s'estima la veritat. Crist va dir: «La veritat us farà lliures.» La veritat et treu les cadenes que molta gent porta, pensant-se que viu la llibertat: sortides a discoteques per divertir-te, drogues, alcohol, sexe...

Com serà el teu dia a dia al Perú?

La meva missió serà de pregària, formació, treball pels germans més necessitats, els pobres, perquè coneguin Crist i el valor del seu patiment al peu de la creu. També ajudaré en la construcció de l'església que els missioners estan aixecant i en totes les activitats apostòliques dels missioners, i participaré en la vida de comunitat.

Quin paper han tingut els Jo-

ves de Sant Josep en aquesta decisió?

Durant els meus set anys de pertinença als Joves de Sant Josep, el paper que han tingut sempre ha estat primordial en el meu amor als pobres, en augmentar la meva fe i també en l'experiència real de l'Esperit Sant. Per a mi, pertànyer a aquest grup és una benedicció de Déu. Deixar un plat de menjar a una persona que pateix la pobresa i veure que és el mateix Crist que està en aquella persona és una cosa molt gran, però encara és més gran predicar-li l'evangeli i que pregui amb tu. Perquè el menjar que els donis s'acabarà i l'endemà tindran més gana. Si els ofereixes ajuda espiritual, l'ajudaràs a estimar i confiar en Crist i, a més a sortir de la pobresa. A Joves de Sant Josep em sento instrument de Déu.

Pensant-ho millor

Natàlia Aldana
Benedictina
Sant Benet de
Montserrat

Tornar a començar

Comença un nou curs i amb ell arriben nous reptes, nous objectius i propòsits. Però crec que el més important que m'he plantejat aquests dies, no és el de si faré això o allò altre, sinó el *com* ho faré.

Recordo el cansament que sentia abans de començar l'estiu per causa de les hores de feina acumulades, els nervis dels exàmens finals, dels dies i dies arrossegant un ritme de treball esgotador. I ara, novament, torno a tenir davant meu més hores de treball, d'estudi, de tirar endavant uns altres projectes... però d'una manera diferent, intentant de mantenir la pau i la serenitat que sempre donen uns dies de descans; la visió més tranquil·la de la realitat que, sovint, tendeix a desenfocar-se quan la vivim apressadament i gairebé no ens permet ni de veure més enllà.

Sí, ens cal de poder mantenir aquell espai sagrat que ens pertany completament i pel qual entrem en contacte amb nosaltres mateixos, amb el més autèntic i interior de la persona, amb aquella zona guarida i sagrada que hi ha en cadascú. Ens cal protegir aquests moments d'intimitat de la pròpia existència, que no són per als altres, sinó que ens permeten de poder-nos veure a nosaltres, als altres i a la realitat que vivim amb uns ulls diferents, amb una altra pau, amb una perspectiva serena i pacífica —la de Déu—, que és la que veritablement ens situa al nostre lloc, ens guareix i ens pacifica.

I això no té res a veure amb l'immobilisme, o amb el fugir de les coses i de la realitat. Més aviat és el contrari. Es tracta de mantenir-nos centrats en el nostre ésser més autèntic per viure la vida intensament, i que no sigui ella la que ens visqui a nosaltres. Ens cal de poder viure la vida essent-ne subjectes actius, essent-ne els actors principals i no permetent que ens passi sense viure-la, com sense adonar-nos-en. No. Ens cal viure des de l'autenticitat, des de la imatge que Déu té de cadascú de nosaltres, i això únicament ho aconseguirem si vivim centrats en el nostre «jo» autèntic, que sempre està més enllà de qualsevol moda o de qualsevol exigència externa que ens pugui fer trontollar. Ser nosaltres mateixos i viure cada moment sabent que Algú que ens estima ens sosté: heus ací una bona forma de viure la vida.

Que ens sigui donat de poder començar aquest nou curs amb la serenitat al cor, gaudint-lo i vivint-lo com un regal que Déu ens ofereix de nou.

Rauxa

Transcendir la biologia

L'home és, certament, un ésser viu que pot ser estudiat a partir de les funcions biològiques bàsiques que comparteix amb plantes i animals, com ara la nutrició i la reproducció. Però en l'ésser humà aquestes funcions es converteixen en alguna cosa més que simples actes fisiològics per saciar una necessitat biològica; adquireixen una dimensió transcendent que manca del tot en els altres éssers vius.

En la nutrició, l'home no menja sempre que té gana, sinó que s'imposa un ordre, una certa inhibició quan cal; hi ha uns moments concrets per menjar que, a més, solen tenir un esperit comunitari, sovint festiu; hi ha certs plats que

només mengem en dates i festes determinades, amb la qual cosa l'acte de menjar es revesteix d'una forta càrrega simbòlica; i no cal dir tot el procés previ, que inclou des de l'agricultura fins a la cuina, en què el menjar és curosament seleccionat i elaborat. En l'home, doncs, la nutrició no sacia només la fam i la set biològiques. El mateix passa amb la sexualitat, que no respon tan sols a un instint reproductor, sinó que és un acte en què es manifesta de la manera més íntima possible l'amor cap a l'altra persona. Quan l'home viu el menjar i la sexualitat només com a nutrició i impuls reproductor es deshumanitza i es degrada fins a l'animalitat.

Eduard Brufau

